

KERKSTICHTINGSBESWEGINGEN

INTRODUCTIE	1
HOOFDSTUK 1 WAT IS EEN KERKSTICHTINGSBEWEGING (KBS)	2
HOOFDSTUK 2 KERKSTICHTINGSBEWEGINGEN NADER BEKEKEN	3
HOOFDSTUK 3 TIEN UNIVERSELE ELEMENTEN	11
HOOFDSTUK 4 TIEN GEMEENSCHAPPELIJK FACTOREN	13
HOOFDSTUK 5 TIEN PRAKTISCHE HANDGREPEN	14
HOOFDSTUK 6 VAAK GESTELDE VRAGEN	15
HOOFDSTUK 7 OBSTAKELS VOOR KBS-EN	17
HOOFDSTUK 8 TIPS VOOR FIJNAFSTEMMING VAN KSB-EN	18
HOOFDSTUK 9 EEN KBS VISIE VOOR DE WERELD	20
NASLAG	20

INTRODUCTIE

Vanuit elke uithoek van de wereld komen verslagen binnen. Eerst enkelen, maar nu steeds frequenter, elkaar bekrachtigend met verbijsterende verhalen over honderden, duizenden, zelfs tienduizenden die tot geloof in Christus komen, samengevoegd in kerken en het nieuwe geloof verspreidend.

Zuidoost-Azië

Toen een strategisch coördinator aan zijn opdracht begon in 1993, waren er slechts drie kerken en 85 gelovigen op een bevolking van meer dan 7 miljoen zielen. Vier jaar later waren er meer dan 550 kerken en bijna 55.000 gelovigen.

Noord-Afrika

In zijn wekelijkse vrijdagse preek klaagde een Arabische Moslimgeestelijke, dat meer dan 10.000 Moslims levend in de omliggende bergen afvallig geworden waren door van de Islamiet Christen te worden.

Stad in China

Over een periode van 4 jaar (1993-1997), kwamen meer dan 20.000 mensen tot geloofs in Christus, resulterend in meer dan 500 nieuwe kerken.

Latijns Amerika

Twee Baptistenbonden kwamen belangwekkende vervolging van de kant van de regering te boven en groeiden van 235 kerken in 1990 naar meer dan 3200 in 1998.

Centraal Azië

Een strategisch coördinator doet verslag: "Tegen eind 1996 deden we een oproep aan de verschillende kerken in het gebied om te melden hoeveel er in één jaar tijd tot geloof gekomen waren. Toen alles bij elkaar was opgeteld, kwamen we tot 15.000 dopen in één jaar. Het jaar ervoor schatten wij tezamen 200 gelovigen."

West-Europa

Een zending in Europa rapporteert: "Het laatste jaar (1998) startten mijn vrouw en ik 15 nieuwe kerkcelgroepen. Toen we in juli van dat jaar weggingen voor een opdracht van staatswege, vroegen wij ons af wat we zouden aantreffen als we terug zouden keren. Het is te gek! We kunnen op dit moment bevestigen dat er 30 kerken zijn, maar ik geloofs dat er wel twee tot drie keer zoveel kunnen zijn."

Ethiopië

Een zendingsstrateeg becommentarieerde: "Het vergde ons 30 jaar om kerken in dit land te planten. We hebben 65 celkerken gestart in de laatste negen maanden."

Elke regio van de wereld pulseert momenteel met een of andere soort Kerkstichtingsbeweging. Soms zien we alleen de aantallen, maar vaak gaan die vergezeld van levendige beschrijvingen zoals deze recentelijk ontvangen e-mail boodschap: "Alle onze celkerken hebben lekenvoorgangers/leiders, omdat we het werk zo snel overdragen dat de zending zelden twee of drie Bijbelstudies leidt voor God tenminste één nieuwe leider naar voren schuift. Deze nieuwe leider lijkt zowel gered als geroepen te zijn om te leiden tegelijkertijd, dus dopen we hem en geven hem een Bijbel. Nadat de nieuwe gelovigen/leiders gedoopt zijn, zijn ze zo vol vuur dat we ze simpelweg niet tegen kunnen houden. Ze zwermen uit over het hele land om Bijbelstudies te beginnen, en enkele weken later beginnen we berichten terug te krijgen hoeveel er gestart zijn. Het is het meest gekke wat we ooit hebben gezien! Wij startten dit niet, en we zouden het evenmin een halt toe kunnen roepen, ook al zouden we het proberen." Benevens de passie en opwinding, zitten vele zendingen met vragen. De meesten hebben nooit een kerkstichtingsbeweging gezien. Maar de allure van een hele bevolkingsgroep die tot Christus komt is de droom van elke zending. De gedachte dan ontelbare duizenden aan het wachten zijn om het evangelie te horen en erop te reageren is de passie die zendingsharten en -gedachten over de hele wereld in vuur en vlam zet.

Dus wat is een kerkstichtingsbeweging? Wat is het fenomeen dat ons zo bezig houdt? Waar zijn deze kerkstichtingsbewegingen gaande? Waarom juist nu? Is dit iets nieuws of is dat altijd al onder ons geweest? Wat is de oorzaak? Betreffen het allemaal willekeurige gebeurtenissen of is er sprake van gemeenschappelijke eigenschappen? Is er iets waardoor we ze aan kunnen moedigen?

Een groeiend aantal zendingen en strategen stellen deze moeilijke vragen en proberen erachter te komen wat de aard is van deze kerkstichtingsbewegingen. Moeilijke vragen leiden tot behulpzame antwoorden. Deze vragen en antwoorden zijn onderwerp van dit boek.

Om een samenvatting van deze inzichten te geven, vroegen wij een aantal zendingen en strategisch coördinatoren en individuele personen die een persoonlijke ervaring hadden met kerkstichtingsbewegingen om hun gedeelde ervaringen weer te geven om ze vervolgens te gebruiken in een forum voor kritiek en analyse. Door hun ogen hebben we geprobeerd de belangrijkste elementen te isoleren die dit fenomeen gestalte geven, als ook die beletsels die voorkwamen dat een kerkstichtingsbeweging ontstond. We droegen hen ook op om met praktische stappen te komen voor het opzetten en het laten groeien van een kerkstichtingsbeweging. De auteur is veel dank verschuldigd aan deze zendelingencollega's.

Het doel van dit boek is: 1) *definieer* kerkstichtingsbewegingen; 2) *identificeer* hun universele karakteristieken; 3) *bestudeer* veel voorkomende obstakels voor kerkstichtingsbewegingen; 4) *analyseer* een breed spectrum van actuele zaakstudies; 5) *voorzie in* enkele praktische handreikingen voor beginnende en groeiende kerkstichtingsbewegingen; en 6) *duidt* enkele veelgestelde vragen *aan* (FAQs) over kerkstichtingsbewegingen.

Zaakstudies en illustraties die in dit boek worden gebruikt komen van over de hele wereld. Sommigen zijn verzameld in open landen waar maar enkele officiële hindernissen zijn voor de verkondiging van het evangelie. Anderen zijn afkomstig van plaatsen waar het Christendom wordt vervolgd of zelfs verboden is. We passen ervoor om deze kerkstichtingsbewegingen in ons overzicht er niet bij te betrekken, maar zullen toch de namen en plaatsen camoufleren om hen te beschermen die erin betrokken zijn.

Dit boek bestaat niet uit theorieën die we proberen te bewijzen, noch is het een sjabloon dat verplicht is voor verschillende situaties. Het zijn beschrijvingen van wat we gezien en geleerd hebben. De principes zijn verkregen van actuele kerkstichtingsbewegingen door hen die erin betrokken zijn. Om een zo helder mogelijk beeld te krijgen, vertellen we je de karakteristieken die veelvuldig voorkomen en degenen die ongebruikelijk zijn.

We bidden dat dit boekje zal dienen als een bruikbaar middel voor zendingen en evangelische vrienden over deze wereld, als we proberen uit te begrijpen wat God aan het doen is en hoe onszelf te positioneren om samen met Hem zending te bedrijven als Hij zijn kerkstichtingsbewegingen ontvouwt onder alle mensen.

HOOFDSTUK 1: WAT IS EEN KERKSTICHTINGSBEWEGING?

In 1998 adopteerde het International Mission Board's Overseas Leadership Team een visieverklaring: *We willen de verlorenen van middelen voorzien zodat ze tot levend geloof in Jezus Christus komen door kerkstichtingsbewegingen te beginnen en te laten groeien onder alle mensen.* Deze visieverklaring dirigeert het werk van bijna 5000 IMB zendingen die dienen in meer dan 150 landen rond de wereld. Dus wat is een kerkstichtingsbeweging? Een simpele doch bondige definitie van een kerkstichtingsbeweging (KSB) is *een snelle en exponentiële toename van autochtone kerken die kerken planten binnen een gegeven bevolkingsgroep of bevolkingssegment.*

Er zijn verschillende belangrijke componenten verbonden aan deze definitie. De eerste is *snel*. Als beweging, verschijnt een kerkstichtingsbeweging met snelle groei in nieuwe starts van kerken. Verzadiging op het gebied van kerkstichting over een periode van tientallen jaren en zelfs eeuwen is goed, maar valt niet binnen de kwalificaties van een kerkstichtingsbeweging.

Ten tweede is er sprake van *exponentiële* toename. Dat betekent dat de toename in kerken niet te wijten is aan opwaardering – het toevoegen van een paar kerken per jaar of zo. In plaats daarvan is sprake van exponentiële toename: twee kerken worden er vier, vier zestien enz. Exponentiële vermenigvuldiging is alleen mogelijk als nieuwe kerken door de kerken zelf worden gestart, i.p.v. door professionele planters of zendingen.

Tenslotte zijn het *autochtone kerken*. Dit betekent dat ze meer gegenereerd zijn binnen een bevolkingsgroep dan van buiten. Dit wil niet zeggen dat het evangelie in staat is intuïtief op te springen binnen een bevolkingsgroep. Het evangelie bereikt altijd een groep

van buitenaf; dat is de taak van de zendeling. In een kerkstichtingsbeweging echter wordt de impuls snel autochtoon, zodat het initiatief en de sturing van de beweging van binnenuit de bevolkingsgroep komt, i.p.v. mensen van buitenaf.

Als deze definitie niet voldoende is, kunnen we ook verduidelijken wat een kerkstichtingsbeweging **niet** is. Een kerkstichtingsbeweging is meer dan "evangelisatie die resulteert in kerken". Evangelisatie die resulteert in kerken maakt deel uit van de kerkstichtingsbeweging, maar de "eindvisie" is veel minder breed. Een kerkstichter kan zichzelf tevreden stellen met het doel om één enkele kerk te stichten of zelfs een handvol kerken, maar het inzicht missen dat er een *beweging* nodig is van kerken die kerken planten om een hele natie te bereiken.

Een kerkstichtingsbeweging is ook meer dan een opwekking binnen reeds bestaande kerken. Opwekkingen zijn hoogst gewenst, maar het zijn geen kerkstichtingsbewegingen. Evangelische campagnes en getuigprogramma's kunnen duizenden tot Christus leiden – en dat is geweldig – maar het is niet hetzelfde als een kerkstichtingsbeweging. Kerkstichtingsbewegingen vertonen kerken die zichzelf snel vermenigvuldigen. Wat het meest dicht in de buurt komt van een kerkstichtingsbeweging, maar het nog **niet** is, is als plaatselijke planters getraind zijn en gemobiliseerd worden om meerdere kerken te planten onder hun eigen mensen. Dit is een hoogst productieve methode om kerken te verspreiden onder een bevolkingssegment of –groep, maar de impuls blijft in handen van een beperkte groep professionele kerkstichters i.p.v. in het hart van elke nieuwe kerk die is begonnen.

Tenslotte is een kerkstichtingsbeweging *geen doel op zichzelf*. Het doel van al onze inspanningen is dat God verheerlijkt wordt. Dat gebeurt als mensen de juiste relatie aangaan met Hem door Jezus Christus. Als ze dat doen, worden ze ingelijfd in kerken die hen in staat stellen om te groeien in genade met gelijkgezinde gelovigen. Altijd als mensen tot nieuw leven in Jezus Christus komen, wordt God verheerlijkt. Telkens als een kerk wordt gesticht – het doet er even niet toe wie dat doet – is er reden voor viering.

Dus waarom is een kerkstichtingsbeweging zo speciaal? Omdat het waarschijnlijk het grootste potentieel in zich herbergt om grote aantallen van verlorenen God te laten verheerlijken door te komen tot nieuw leven in Christus en geloofsgemeenschappen binnen te laten komen. Echter, een kerkstichtingsbeweging is niet simpelweg een toename in aantallen kerken, hoewel dit ook positief is. Een kerkstichtingsbeweging ziet het licht als de visie van kerken die kerken planten zich verlegt van de zendeling en de professionele kerkstichter naar de kerken zelf, zodat ze vanwege hun ware aard de verlorenen terugwinnen en zichzelf reproduceren.

Laten we enkele kernpunten herhalen. Zendingen zijn bekwame kerkstichters, maar zullen altijd in beperkte mate aanwezig zijn. Lokale kerkstichters houden meer een belofte in, simpelweg, omdat er meer van beschikbaar zijn. Kerkstichtingsbewegingen (KBS-en) hebben een nog groter potentieel, omdat de daad van kerkstichting door de kerken zelf wordt gedaan, wat leidt tot het grootst mogelijke aantal nieuwe kerken. Om kerkstichtingsbewegingen beter te leren begrijpen, gaan we een paar zaakstudies bestuderen om ze vervolgens te ontleden voor andere analyse.

HOOFDSTUK 2: KSB-EN NADER BEKEKEN

International Mission Board (IBM) zendelingen zijn momenteel betrokken in een aantal kerkstichtingsbewegingen en *bijna* kerkstichtingsbewegingen rond de wereld. Hoewel elk van deze bewegingen het stempel draagt van onze zendelingen, is ieder ook weer uniek.

Ondanks deze verschillen, zijn het de gemeenschappelijke eigenschappen die elke KSB karakteriseren. In de voorbeelden die volgen, zie je hoe verschillende IMB zendelingen betrokken raakten bij KSB-en. Sommigen stonden aan de wieg van een beweging, terwijl anderen erbij kwamen toen de beweging al op gang was gekomen. Elk geval op zich geeft lessen die geleerd kunnen worden die toepasbaar zijn in andere situaties.

Een Latijns Amerikaanse Groep

De achtergrond

Zoals wel vaker voorkomt in vele andere Latijns Amerikaanse landen, bestaat deze uit een gemengde populatie van Europese, Spaanse en Afrikaanse afkomst. Tijden van dictatoriaal gezag hebben het economisch proces vertraagd en individuele vrijheid ingeperkt. Het land is arm, maar relatief goed opgeleid in vergelijking met andere omringende landen met een percentage analfabeten van 90%. Traditioneel bestaat de bevolking voor 95% uit Rooms Katholieken. Meer dan 25 jaar echter, heeft de regering gepoogd om godsdienstvrijheid te onderdrukken. Toen, in 1991, begon de regering de teugels wat te laten vieren en begon de economie te liberaliseren en de houding t.a.v. religie. Godsdienstvrijheid is geen beschermd recht, maar de condities worden beter.

Zuidelijke Baptisten begonnen meer dan een eeuw geleden zendingswerk in het land. In de daarop volgende 75 jaar plantten de zendelingen kerken, trainden leiders en ontwikkelden een plaatselijke Baptistenunie bestaande uit 3000 leden. Volgend op een militaire coup werden alle zendelingen gevangen gezet en vervolgens het land uitgezet. Tezamen met hen verdween de helft van de plaatselijke Baptistenleden en veel van het kerkleiderschap. De paar decennia daarna dreigde de kerk weggevaagd te worden uit het land. Vervolging, gevangenneming en marteling werden gemeengoed. Gedurende de tijd van oppositie, groeide het aantal gelopen langzaam.

Wat gebeurde er

Dankzij inspanningen van zending door onafhankelijke Amerikaanse en Zuidelijke Baptisten, ontwikkelde zich een noordelijke en zuidelijke unie. Ondanks deze tweedeling, ervoeren beide unies kerkstichtingsbewegingen gedurende de 90-er jaren. Tegen 1989 had de noordelijke unie een ledental van ruwweg 5800. Dat zelfde jaar ervoeren ze een herontwaken en het ledental groeide met 5,3%, en vervolgens met 6,9% in het jaar daarop. Tegen het eind van de 90-er jaren was het ledental van de noordelijke unie gestegen van 5800 naar meer dan 14000. Over dezelfde periode groeide het aantal kerken van 100 naar 1340. Het laatste rapport duidde een licht teken van afremming in groei. Momenteel wachten meer dan 38000 deelnemers in de kerken op hun doop.

Vergelijkbare ontwikkelingen doen zich voor bij de zuidelijke unie. In 1989 hadden zij 129 kerken met een ledental van juist onder de 7000. Met 533 dopelingen dat jaar, lieten zij tekenen van vitaliteit zien. Tegen 1998 was hun ledental gestegen tot bijna 16000 met

jaarlijks bijna 2000 dopelingen. Het aantal kerken nam toe gedurende deze periode van 129 tot 1918, een opmerkelijke 1387% aan groei in dat decennium.

Belangrijke factoren

Verscheidene factoren droegen bij tot de KSB in dit Latijns Amerikaanse land. Zendingen uit den vreemde speelden verschillende bijzonder strategische rollen. De eerste was toen zendingen het evangelie voor het eerst in het land brachten. Deze wortelden de nieuwe kerken stevig op het Woord van God en het priesterschap van alle gelovigen. Toen echter een verandering van regering de zending dwong om weg te gaan, stond het Christendom voor een keus: autochtoon worden of sterven. De jaren daarna, toen het land verstoken was van Christelijk contact van buitenaf ging het proces van inheems maken van de kerken door ondanks het gebrek aan buitenlandse fondsen voor gebouwen of bijdragen in de herderlijke zorg.

Gedurende deze jaren van isolatie, werkten mediazendingen van buiten uit door, door het land te verzadigen met evangelische radio-uitzendingen in de Spaanse hartstael van de mensen. Zendingen en verstrooide Christenen onderhielden een gestage gebedswake voor de gelovigen en de verloren in het land. Toen IMB zendingen opnieuw contact kregen met de kerken in de late 80-er jaren, troffen ze een diep geworteld Baptistengeloof aan in de natie. Toen leverden de zendingen een tweede strategische bijdrage door de beweging te voeden door gebed, discipelschap, leiderschapstraining en workshops over evangelisatie en methodes voor celgroepen – zonder daarbij afhankelijkheid te creëren of vreemde smaak te geven aan de beweging.

Verscheidene factoren en karakteristieken hebben bijgedragen aan de beweging. Vanaf het begin maakten de Schriften en aanbidding deel uit van de hartstael van de mensen. Niettegenstaande het hoge analfabetismecijfer, werd de Bijbel het centrum van zowel het gemeenschappelijke als geestelijke leven. Gebed was ook een belangrijke component. Baptisten in deze beweging omschreven zichzelf als "mensen op hun knieën". Gebed doordrenkt nog steeds hun gebeden en dagelijkse leven. Het is ook een volk dat van zingen houdt. Aanbiddingsdiensten weerklinken met levendige gezangen en lofliederen in de hartstael. Een kerkleider omschreef de muziek als "een vorm van oorlogvoering tegen de ongelovige wereld".

Een belangrijke uitdaging deed zich voor toen zich in 1992 een erge economische crisis voordeed, die voorkwam dat kerkleden behoorlijke afstanden gingen afleggen naar de kerkgebouwen om te aanbidden. Opnieuw stond de beweging voor een kruisen van wegen. Ze kon zich terugtrekken met een kerkloze aanbidding of creatief reageren op de uitdaging. Baptisten kozen voor het laatste als ze hun samenkomsten verplaatsten naar hun huizen en zagen dat de groei enorm versnelde. Opnieuw speelden Baptistenzendingen een strategische rol door celkerkmodellen te introduceren die elders in de wereld werden gebruikt. Gedurende het eerste jaar (1992-1993) startte de noordelijke conventie alleen al 237 huisgemeenten.

Door het hele land heen creëerde de afbrokkelende economie en onzekere politieke toekomst een omgeving die rijp was voor nieuwe antwoorden en richtingen. Het werd steeds minder moeilijk of zelfs nodig om met mensen te praten over verlorenheid; alles rondom hen sprak ervan en van wanhoop.

Te midden van deze woelige tijden, drongen de Baptistenleiders er bij de kudde op aan om een zendingsijver te adopteren om uit te reiken naar de hele natie. De leken reageerden enthousiast. Midden 90-er jaren begon de noordelijke unie een Leken Zendingsschool om te voorzien in een eenjarig trainingsprogramma voor lekenevangelisten. Tegen 1998 waren er 110 geslaagden en nog eens 40 die zich hadden ingeschreven. Tezamen hebben de twee unies bijna 800 huisgemeenten gemobiliseerd door het land heen. In de laatste twee jaar rapporteren unieleiders dat "honderden nu uitdrukking geven aan de roep voor zending in hun eigen land". De kerkstichtingsbeweging in dit land is nu genoeg in balans om een impact te hebben op andere naties in Latijns Amerika en elders in de wereld.

Unieke factoren

Hoewel God duidelijk een opmerkelijk werk aan het doen is in die Latijns Amerikaanse land, hangen er wat schaduwen over dit werk. Volgens een recent rapport zijn meer dan 38.000 deelnemers aan de kerken nog niet gedoopt. Nog eens 2800 kandidaten namen deel aan dooponderwijs. Waarom de vertraging in het dopen van leden?

Een unieleider legde het uit: "Voordat ons land de deuren sloot voor zendelingen, assisteerden kerken in Amerika ons in het bouwen aan zes bouwwerken. Twintig jaar geleden had een van onze kerken een verhit dispuut over een theologische aangelegenheid (sinds lang vergeten) die resulteerde in een opsplitsing en verlies van ons gebouw. Sinds die tijd hebben we geleerd om voorzichtig te zijn om mensen van buitenaf die in de kinderschoenen stonden lid te laten worden, bang dat ook zij ook onze kerkgebouwen zouden afpakken."

Leerpunten

1. De verschuiving naar huiskerken viel samen met een enorme toename aan kerkgroei. Het bevrijdde de kerk van fysieke beperkingen en splitste de gemeenschap het evangelie in de maag.
2. Unieleiderschap hielp de richting te bepalen en de huiskerkbeweging aan te moedigen, zelfs als dit een geringe mate van controle over hen betekende.
3. Vervolging zorgde ervoor dat zij die geen serieuze volgelingen van Christus waren werden uitgezeefd. Tegelijkertijd zorgde een gedegen Baptistendoctrine over het priesterschap van de gelovige ervoor dat de kerk overleefde, terwijl andere, meer hiërarchische kerken eraan gingen.
4. IMB zendelingen speelden belangrijke rollen in het introduceren van het evangelie, het aanmoedigen van de KSB-visie, het introduceren van de celkerkmethodologie en de bescherming van de beweging tegen afhankelijkheid van fondsen van buitenaf.
5. Gemobiliseerde en getrainde lekenzendelingen die de sleutel waren tot verspreiding van de beweging over het land.

Een Regio in China

De achtergrond

China was begin 1990 verwickeld in een enorme sociale onrust. Het economisch herstel creëerde een enorme kloof tussen hen die wel en hen die niet hadden. Snelle verstedelijking rukte oude families en gemeenschapsverbanden uit elkaar. Het hele land keek reikhalzend uit naar een opvolger van de Mao doctrines die de collectieve gedachte bijna vier decennia in de greep had gehouden. Nieuwe ideeën overstroomden het land en

werden met een mix van afwijzing en enthousiasme bekeken. De onderdrukte democratische studentenbeweging die geleid had tot een treffen met het regeringsleger op het Plein van de Hemelse Vrede in 1989, had vele jongeren achtergelaten met wanhoop t.a.v. politieke hervorming, en toch nog steeds zoekend naar wat hoop voor een betere toekomst.

Wat er gebeurde

In deze setting stelde de International Mission Board (IMB) in 1991 een strategisch coördinator aan in een regio die we voor het gemak even Yanyin noemen. Gedurende een jaar taal- en cultuurstudie, maakte de zendeling een diepgaande analyse van Yanyin. Het bestond uit ongeveer 7 miljoen mensen gegroepeerd in vijf verschillende bevolkingsgroepen levend in een verscheidenheid aan stedelijke zettingen. Hij bracht hun populatiecentra in kaart en probeerde verscheidene evangelisatieprojecten uit. Na een paar valse starten, ontwikkelde de strategisch coördinator een model dat kon worden gereproduceerd voor inheemse kerkstichting die hij met goed resultaat doorvoerde.

In zijn oorspronkelijke onderzoek trof de strategisch coördinator drie plaatselijke huiskerken aan bestaande uit circa 85 Christenen die tot de Han Chinezen behoorden. De leden waren merendeels op leeftijd en het ledental was gedurende de jaren gestaag gedaald. De vier daarop volgende jaren zorgde de strategisch coördinator door Gods genade voor een nieuwe impuls voor het evangelie onder deze bevolkingsgroep waardoor een snelle verspreiding optrad in de Yanyin regio. Zich bewust van enorme culturele en taalbarrières die hem scheidde van de mensen van Yanyin, begon de zendeling Chinese Christelijke medewerkers te mobiliseren uit geheel Azië. Toen, door deze etnisch Chinese kerkstichters te paren aan een klein team van plaatselijke gelovigen, plantte de groep zes nieuwe kerken in 1994. Het daarop volgende jaar zagen er 17 het levenslicht. Het jaar daarop startten er 50 meer. Tegen 1997, precies drie jaar na aanvang, was het aantal kerken gestegen tot 195 verspreid over de hele regio, geworteld in de vijf bevolkingsgroepen.

Op dit punt verspreidde de beweging zich zo snel dat de strategisch coördinator aanvoelde dat hij veilig het werk kon verlaten zonder de impuls tekort te doen. Het jaar daarna, tijdens zijn afwezigheid, had de beweging zich bijna verdrievoudigd met een aantal kerken van 550 met meer dan 55.000 gelovigen.

Belangrijke factoren

Sinds het verlaten van de opdracht in Yanyin in 1997, besteedde de strategisch coördinator behoorlijke aandacht aan het bestuderen van de factoren die de snelle ontwikkeling van de kerkstichtingsbeweging mogelijk maakte. Dit zijn de vruchten van deze analyse, waar ik in verkorte vorm aan refereer.

Als zovele opdrachten, werd de Yanyin bediening doordrenkt met gebed, zelfs al vanaf de aanvang. Wat begon als persoonlijk geloof in de kracht van gebed, werd deel van het DNA van de nieuwe kerkstichtingsbeweging toen de eerste gelovigen het model van zendingstraining en structuur gingen aanhangen, die de sleutels waren tot initiatie en snelle groei van de beweging, net als de praktijk van 'reactiefiltering'. Reactiefiltering is het gebruik waarbij enkele grootschalige evangelisatiegereedschappen worden ingezet, zoals video, radio of andere massamedia, gekoppeld aan 'terugkoppelingsmechanismen' of filtermechanismen die de evangelist in staat stelt hen te oogsten door de verkondiging die geïnteresseerd zijn in verder contact. Op deze wijze is zaad zaaien bijna altijd verbon-

den aan een poging om 'het net te slepen' en belangstellenden bijeen te brengen voor Bijbelstudie met het doel een kerk te starten.

Laten we de training en structuur eens nader bekijken die de zendeling gebruikte. De strategisch coördinator begon met een kleine kern van gelovigen die hij tot discipelen maakte en vervolgens trainde in fundamentele kerkstichtingsmethodes. De zendeling noemt zijn stichtingsmethode een **PLOCH** benadering. **PLOCH** is een acronym:

P staat voor *participatie* of deelname aan Bijbelstudie/aanbidingsgroepen, waarbij het type celgroep wordt omschreven waardoor zoekenden tot geloof worden geleid en nieuwe gelovigen nadien als kerk doorgaan.

L slaat op het *luisteren naar* of gehoorzaamheid aan Gods Woord als de enige maatstaf van iemands persoonlijke succes of dat van de kerk.

O slaat op *onbetaald* en meervoudig leken of daarbij geroepen leiders.

C staat voor *celkerken* die zelden de 15 leden overstijgen voordat wordt overgegaan op reproductie in nieuwe groepen.

H geeft *huizen* of winkelruimten aan als belangrijkste ontmoetingsplaatsen voor de celkerken.

Elk van deze vijf karakteristieken droeg bij tot de reproductiecapaciteit van de kerken op een wijze die niet steunde op fondsen van buitenaf, technologie of initiatie.

De strategisch coördinator plantte in deze nieuwe bekeerlingen een visie om heel Yanyin te bereiken met het evangelie. Hij deelde zijn onderzoek met hen waar de verscheidene onbereikte groepen zich in de regio ophiielden en verzekerde hen dat Christus hen had toegerust met alles wat zij nodig hadden om de hele regio te bereiken met het evangelie.

Het patroon dat hij leerde voor het opstarten van kerken was gebaseerd op vier stappen: **1) Modelleer, 2) Assisteer, 3) Aanschouw en 4) Vertrek**. *Modellering* sloeg op de daad van kerk zijn met de nieuwe (of aankomende) gelovigen met gebruikmaking van de PLOCH benadering zoals eerder beschreven. *Assisteren* slaat op de daad van het helpen van de nieuw gevormde kerk om een dochterkerk te planten. *Aanschouw* was een belangrijke en bewuste poging om erop toe te zien dat een derde generatie kerk was gestart zonder de hulp of directe betrokkenheid van de zendeling. *Vertrek* was de uiteindelijke cruciale stap om er zeker van te zijn dat de beweging daadwerkelijk inheems (autochtoon) was en zelf propaganderend. In zeer korte tijd waren de Yanyin gelovigen verscheidene PLOCH kerken gestart in de regio, terwijl elk van hen aan het modelleren was, assisteren bij nieuwe kerkstichtingen, aanschouwend of de reproductie een vervolg kreeg en te vertrekken om elders een nieuwe kerkstichting te beginnen. Ongetwijfeld werd de keten van reproductie van tijd tot tijd verbroken, maar dankzij vele, vele nieuwe kerken die een start maakten, kreeg de verbroken keten geen kans om de verspreiding van de beweging in belangrijke mate af te remmen.

De verafgelegen regio Yanyin was verwijderd van Bijbelscholen en opleidingen. Regeeringsbepalingen verhinderden de bouw van lokale scholen. In plaats daarvan keek de strategisch zendeling naar Nieuwtestamentische modellen van mentorschap. Toen de zendeling de eerste generatie van kerkleiders trainde, stond hij erop dat zij op hun beurt weer anderen trainden. Dus training werd gedaan door een op een relaties. Van iedere aspirant kerkleider werd verlangd dat hij zowel discipel als discipelmaker was in een voortgaande ketting van leren en onderwezen worden om "te onderhouden wat Ik u

bevolen heb" (Mat.28:20) Wat een lekenvoorganger ook leerde, zou hij eens onderwijzen aan een andere lekenleider. Dit voorzag in het ultieme voorbeeld van werktraining die altijd vitaal was, fris en "precies op tijd" om gebruikt te worden.

Unieke factoren

Hoewel vervolging en dood de verspreiding van het evangelie vergezelden in heel Yanyin, was er geen systematische poging van de kant van de regering om de beweging een halt toe te roepen. Dit kan gedeeltelijk te maken hebben gehad met de vage omtrekken van de celkerken en de afwezigheid van nieuwe kerkgebouwen. Nieuwe gelovigen werden onmiddellijk gedoopt en onderwezen dat het normaal voor hen was anderen te winnen voor Christus en hun te leiden in het stichten van nieuwe kerken. Dit vertrouwen van evangelisten en kerkstichters in 'hoge eisen/hoge risico's' m.b.t. nieuwe bekeerlingen droeg zeer bij in de snelle uitbreiding van de beweging. De niet denominale samenhang van kerken in China betekende dat er geen denominale traditie was die de kerken adopteerden. Blijft de vraag of er geen dwalingen zullen opkomen in de beweging. De hoogst decentralistische aard van de Yanyin kerkstichtingsbeweging is echter niet bevorderlijk voor iemand om alleen de touwtjes in handen te krijgen. In de kern van elke celkerk is de toewijding om de Bijbel te gehoorzamen. Omdat kerkaanbidding bestaat uit *deelname* aan Bijbelstudie met meervoudig leiderschap, is er een natuurlijke correctie binnen de groep t.a.v. misinterpretatie en extremen in de uitleg. Gevraagd naar het gebrek binnen de beweging aan denominale uitdrukking in China, zijn de Yanyin kerken meer baptist dan de meeste Baptistengemeenten die hij kende. Hij voorspelde voorts dat hun patroon van trouw aan de Bijbel en toewijding aan het priesterschap van de leken de beweging op het spoor houdt.

Leerpunten

1. Vanaf het begin werd de evangelisatie door leken geleid en gericht op de verlorenen i.p.v. gebruik binnen de kerkgebouwen.
2. Meervoudig, onbetaalde leiders voorzagen in de beschikbaarheid van het groeiend aantal leiders die nodig waren om nieuw werk op te zetten.
3. Het huisgemeentepatroon van de Yanyin beweging is goed aangepast aan groei en een vijandig gezinde omgeving.
4. Door de opdracht los te laten voordat het project groot genoeg was om de aandacht van de regering erop te vestigen, hielp de zendeling de Yanyin beweging de schijn van betrokkenheid van vreemdelingen te vermijden in een land dat bekend staat voor zijn nationalisme en afkeer van alles wat vreemd is.

De Bholdari van India

De achtergrond

In de afgesloten binnenlanden van India bestaat een bevolkingsgroep die we aanduiden met de naam Bholdari. De naam verwijst naar hun taal, die door bijna 90 miljoen mensen wordt gesproken in meer dan 170.000 plaatsen verspreid over vier Indiase staten. De bevolking omvat vier kasten en kastenloze onaantastbaren. De meerderheid van de bevolkingsgroep is extreem arm, analfabeet en afhankelijk van de voorzieningen van de landbouw en ruilhandel wat betreft het levensonderhoud. De regio is ook de thuisbasis van verscheidene belangrijke heilige steden van de Hindoes en Brahmaans, of priestertijken, een kaste die goed vertegenwoordigd is onder de Bholdari. Meer dan 85% van de Bholdari zijn Hindoe, terwijl de rest Moslim of atheïst is. Christelijk contact met deze men-

sen begon met de bediening van William Carey en de Baptisten die na hem kwamen begin 19de eeuw. Rooms Katholieke Jezuiten begonnen hun werk ook in die tijd. In de 19de en 20ste eeuw stroomden verscheidene duizenden onaantastbaren de Katholieke kerk binnen. Sinds de Indische onafhankelijkheid in 1947 echter, stagneerde de groei met minder dan één tiende procent praktiserend Katholieken. Het werk van de Baptisten kreeg een levensvonk te pakken door toedoen van Zweedse Baptisten eind 19de eeuw en begin 20ste eeuw. Deze zendelingen kregen het voor elkaar om 28 kerken te stichten en te onderhouden in de tijd voorafgaand aan hun vertrek, zo half 20ste eeuw. Gedurende de laatste helft van de 20st eeuw piekte het Christendom en werd een langzame neergang ingezet. Tegen het eind van de 80-er jaren had het 25 jaar geduurd eer deze kerken voor het laatst zichzelf hadden gereproduceerd.

Wat er gebeurde

In 1989 zonderden de Zuidelijke Baptisten een strategisch coördinator naar het Bholdari-volk. Na een jaar van taal- en cultuurstudie, lanceerde de zending een werkstrategie via enkele lokale kerken die zijn visie hadden omarmd voor het planten van nieuwe kerken. Tot zijn grote schrik werden de eerste zes Indiase kerkstichters die methodes gebruikten die gebruikelijk waren in de meer tolerante omgeving van zuid India, onafhankelijk van elkaar wreed om het leven gebracht toen ze hun zendingswerk begonnen. In 1992 keerde het tij echter, toen de zendingsstrategie een nieuwe benadering van kerkstichting implementeerde. Gebruikmakend van de leringen van Jezus in Lucas 10 waarbij Jezus zijn discipelen twee bij twee uitzond in de plaatsen van Galilea met de instructie op zoek te gaan naar de 'man van vrede', kon de Bholdari zending ingang vinden met een plaatselijke man van vrede en het gezin discipel maken van het Christelijk geloof (zelfs al voordat ze gelovigen werden) gebruikmakend van de chronologische vertellingen in de Bijbel. Al deze beginbekeerlingen kwamen tot geloof. Ze leidden hun families tot de Heer, doopten hen en smeedde hen aaneen tot de kern van nieuwe kerken in elke plaats. In 1993 groeide het aantal kerken van 28 tot 36. Het daaropvolgende jaar begonnen nog eens 42 kerken. Een trainingscentrum voorzag in een continue stroom van evangelisten en kerkstichters die het woord verspreidden. Tegelijkertijd begonnen kerken zichzelf te vermenigvuldigen. In 1996 steeg het aantal naar 547 tot 1200 in 1997. Tegen 1998 waren er 2000 kerken onder de Bholdari. In zeven jaar tijd kwamen 55.000 Bholdari tot geloof in Jezus Christus.

Belangrijke factoren

Verschillende belangrijke punten markeren de ontwikkeling van deze kerkstichtingsbeweging. Een eerste kwam door de beslissing van de zendingsstrategie om te experimenteren met verschillende modellen om te bepalen wat maximale effectiviteit bood. Simultane kerkstichtingsinitiatieven werden gelanceerd via lokale Baptistenkerken, via een humanitair hulpproject en via een lokaal netwerk van evangelisten/kerkplanters. Na zes maanden, evalueerde de strategie elk werk zorgvuldig. Had hij eenmaal bepaald dat de lokale planters verreweg het meest effectief waren, begon hij meer van zijn tijd te steken in hun training.

Een tweede omslagpunt kwam toen de IMB strategie een Indiase zending identificeerde en trainde om als co-strategie te dienen van binnenuit de beweging. De blonde Amerikaanse strategisch coördinator met beperkte taalaanpassing was minder geëigend om de Bholdari provincies te doorkruisen dan een Indiase zending. Tezamen vormden de twee een dynamische tandem. De IMB strategie leefde buiten India en reisde veelvuldig, waarbij hij een groot internationaal samenwerkingsverband ontwikkelde om de bediening

te ondersteunen. De Indiase strateeg woonde in het gebied, implementeerde en coördineerde het groeiende netwerk van training, Evangelisatie en gemeentestichting. Net zoals het voor de Indiase strateeg mogelijk was om dingen te doen en naar plaatsen te gaan die onmogelijk waren voor de IMB zendeling, zo was het voor de IMB strategisch coördinator mogelijk vitale bedieningstaken uit te voeren die anders onmogelijk waren geweest voor zijn collega in de binnenlanden. Deze rolverdeling omvatte: het opzetten van een enorme wereldwijde gebedsbediening, het vervaardigen van promotie- en aanwervingsmateriaal, het centraliseren van Bijbelvertaling en cassettes, de ontwikkeling van training en leiderschapsmaterialen, en het aaneensmeden van strategische allianties met evangelischen uit andere delen van Azië die bijdroegen aan de kosten van de Bholdari kerkstichters.

In een poging om institutionalisering tegen te gaan en afhankelijkheid van buitenlanders, plaatste de strategisch coördinator elk programma in de Bholdaribediening op een tijdschema van twee jaar. Na die twee jaar werden fondsen ingetrokken en het hele werk opnieuw geëvalueerd. Zelfs de trainingsprogramma's voor kerkstichters werden gehouden in gehuurde faciliteiten en om de twee jaar opnieuw gesitueerd.

Unieke factoren

Wat begon als een overwegend Baptistenbeweging, veel uiteen in meerdere allianties gedurende de eerste zeven jaar van haar bestaan. Dit was gedeeltelijk te wijten aan de onbekwaamheid van de Baptistenkerken om gelijke tred te houden met de snelle groei. Door zijn aandacht gericht te houden op de kerkstichting en niet op het bouwen aan een denominatie, moest de strategisch coördinator gebruik maken van andere middelen om de uiteengerukte beweging te verenigen. De gemeenschappelijke verbinding tussen elke kerk: toewijding aan de Bijbel als onweersproken gezag.

Een andere zaak in de Bholdari kerkstichtingsbeweging betrof het vertrouwen wat de strategisch coördinator had in buitenlandse fondsen in de ondersteuning van het werk. Fondsen waren echter gelimiteerd in gebruik. Fondsen gingen naar het oprichten van trainingscentra voor kerkstichters en lekenvoorgangers, om de kerkstichters te voorzien in training en de onkosten te subsidiëren van rondtrekkende evangelisten en kerkstichters. Dit voorzag in een basisvoorziening voor kerkstichters als zij hun werk moesten doen in vijandig gebied. Als eenmaal kerken waren gesticht, werden de subsidies ingetrokken. Geen enkele bijdrage ging naar plaatselijke voorgangers. In plaats daarvan werden voorgangers getraind om er twee beroepen op na te houden. Ook was het niet toegestaan fondsen aan te wenden voor het vervaardigen van kerkgebouwen. Het vertrouwen op buitenlandse fondsen voor het onderhoud van evangelisten/kerkstichters deden vragen rijzen t.a.v. de mogelijkheid van de beweging om zich door eigen bevolking voort te bewegen. Het vermijden van voorgangerssubsidies of bouwdepots heeft het proces van inheems worden bevorderd, maar de betaling van plaatselijke zendingen heeft op sommige plaatsen geleid tot bezorgdheid. De reactie van de strategisch coördinator is dat "alle zendingen van nature fondsen van buitenaf moeten ontvangen. Wat geldt voor Westerse zendingen, geldt ook voor Indiase." Een bemoedigend teken kan gevonden worden in de wijze waarop plaatselijke kerken de visie hebben omarmd voor het planten van nieuwe congregaties. Op een jaarlijkse voorgangerconferentie rapporteerde elk van de 1000 aanwezige voorgangers dat hun eigen kerken twee tot vijf nieuwe gemeente waren gestart. Beginnend met het gezin van de man van vrede, volgden bekeerlingen langs familielijnen in elke plaats. Individuele personen werden niet

zonder hun huishouding gedoopt. Het was typisch dat mannelijke familieleden hun uitbreidende familie doopte en de kerkgemeenschap leidde die daaruit voortkwam.

Leerpunten

1. Falen kan een voorteken zijn van succes, als we welwillend zijn om ervan te leren en niet op te geven. De eerste poging om kerken te starten onder de Bholdori resulteerde in zes martelaren.
2. Experimenteren en rigoureuze evaluatie kunnen behulpzaam zijn om een kerkstichtingsbeweging op het spoor te krijgen en te houden.
3. Op het niveau van discipelschap en doctrine hebben twee vragen de praktijk van de Bholdarigelovigen vorm gegeven. Elk onderwerp van geloof en praktijk wordt tegemoet getreden met:
 - a. Wat brengt eer aan Christus in deze situatie?, en
 - b. Wat zegt Gods Woord erover?
4. Chronologische Bijbelvertelling en auditieve cassetteversies van de Schriften hebben Gods Woord in staat gesteld om een centrale kracht te worden, zelfs onder de overwegend analfabetische bevolkingsgroep.

De Khmer van Cambodja

De achtergrond

De twintigste eeuw heft meer gebracht dan haar aandeel in oorlogen, dictators en volkerenmoord, maar weinig overtreft de tragische, moderne geschiedenis van Cambodja. Gevoed door meer dan twee decennia van Vietnamese conflict, kwam Cambodja tevoorschijn uit die oorlog onder de Maoïstische dictator Pol Pot die het land de afgrond indreef. Gedurende zijn vijfjarige regering van 1975-1979 beraamde Pol Pots Rode Khmer de moord en verdwijning of uithongering van meer dan 3,3 miljoen van de 8 miljoen tellende bevolking. Deze terreurregering zorgde voor een chaos in de infrastructuur. De volwassen bevolking werd afgereduceerd en de jeugd bleef achter als analfabeet. De daaropvolgende door de Vietnamesen geïnstalleerde regering beëindigde de volkerenmoord, maar kon niet de schade ongedaan maken die veroorzaakt was in de Cambodjaanse maatschappij. Sociale onrust zette de toon voor de veranderingen die komende waren. Eeuwen van Boeddhistische invloed waren ondermijnd door communistische ideologie. Het Rooms Katholicisme, die voet aan de grond had gekregen in het land, was het doelwit van de Rode Khmer vanwege hun vermeende buitenlandse banden met het Vaticaan en Frankrijk. Eerder die eeuw hadden zendelingen van de Christian and Missionary Alliance (CAMA) het Protestantisme in het land geïntroduceerd, maar hun aantal oversteeg nooit de 5000. Gedurende Pol Pots regering bracht de Rode Khmer een gevoelige slag toe, waarbij zendelingen werden uitgewezen en velen van de verspreide kudde werden vermoord. Tegen 1990 was Cambodja's evangelische populatie teruggebracht tot niet meer dan 600 gelovigen.

Wat er gebeurde

Volgens een senior zending die al tientallen jaren in Cambodja had gediend met OMF, kwam het keerpunt voor het Christendom begin 90-er jaren. Tegen 1999 was het aantal Protestanten gestegen van 600 tot 60.000. Het grootste aantal was Baptist met 10.000 leden, gevolgd door de inheemse Campus Crusade denominatie, dan de CAMA en verscheidene andere groepen. De uiteindelijke katalysator voor verandering kwam in december 1989, toen zuidelijke baptisten een strategisch coördinator aanstelden voor de

Khmer mensen. Tegen 1991 had hij een taalstudie afgerond en een begin gemaakt in het uitvoeren van een strategie om de Khmer mensen te bereiken. In plaats van zelf een gemeente te stichten, wat voordien de gewoonte was, begon de zendeling een mentorrelatie met een Cambodjaanse leek. Binnen een jaar had hij zes Cambodjaanse kerkstichters aangetrokken binnen zijn mentorkring. Gedurende de daaropvolgende paar maanden ontwierp hij een kerkstichtingshandboek in de Khmertaal en leerde de Khmer kerkstichtingsdoctrine, evangelisatie en kerkstichtingsvaardigheden waarbij hij gebruik maakte van middelen zoals de Jezusfilm, chronologische Bijbelvertelling en simpele huiskerkontwikkeling. Ook plantte hij in hun een visie en passie om het hele land te bereiken d.m.v. een kerkstichtingsbeweging. In 1993 groeide het aantal Baptistenkerken van 6 naar 10. Het jaar erop werd het aantal verdubbeld tot 20. In 1995, toen het aantal kerken de 43 bereikte, formeerde de Cambodjaanse kerkleiders een verbond van gelijkgezinde kerken die zichzelf de Baptistenconventie werd genoemd (later veranderd in de Cambodjaanse Baptistenconventie). Het daaropvolgende jaar, groeide het aantal kerken tot 78. In 1997 waren er 123 Baptistenkerken verspreid over 53 van de 117 districten. Tegen de lente van 1999 telden de Baptisten meer dan 200 kerken en 10.000 leden. Slecht weinigen kerkten in daartoe geëigende gebouwen. De grote meerderheid kwam in huizen samen die, op het platteland, plaats konden bieden aan 50 of meer personen. De strategisch coördinator staakte zijn opdracht in 1996, een klein team van zendingen achterlatend en een vitaal netwerk van gemeentestichtende kerken verspreid over het grootste deel van het land. Het werk groeide en werd krachtiger.

Belangrijke factoren

In zijn verslag over het ontstaan van de kerkstichtingsbeweging, noemde de strategisch coördinator in zijn verslag verschillende belangrijke factoren. "Gedurende de laatste zes jaar", schreef hij "was er sprake van meer gemobiliseerd gebed voor Cambodja dan in wat voor tijd in het verleden ook. De zendeling schreef bescherming van de kerkstichters aan dit gebed toe, evenals het openen van de harten van de Khmer mensen voor het goede nieuws van Jezus Christus. Gebed karakteriseert tevens het leven van de nieuwe kerkleden, waardoor ze vervuld zijn van een sterk gevoel van Gods directe betrokkenheid in hun dagelijkse aangelegenheden. Tekenen en wonderen, zoals uitdrijving van demonen, genezingen en andere handelingen van geestelijke oorlogvoering zijn nog steeds gemeengoed onder de Cambodjaanse gelovigen. Training is een fundamenteel element gebleven sinds de start van de beweging. De strategisch coördinator riep waar mogelijk landelijke leiderschapstrainingsprogramma's in het leven. Deze centra voor kerkstichting en theologisch onderwijs in de breedte waren enorm praktisch. Ze kwamen samen in gebouwen in de buurt van het gebied waar ze kerken hoopten te stichten en steunden op logistieke voorzieningen vanuit nabijgelegen kerken. Training werd aangeboden in acht tweewekelijkse modules bestaande uit Bijbelonderwijs, praktische training in kerkleiderschap en toerusting voor evangelisatie en kerkstichting. De 16 weken van training strekte zich in het algemeen uit over een twee jaarlijkse periode, waarbij de kerkleider in staat werd gesteld om zowel zijn pastorale werk voort te zetten als zijn wereldlijk werk om in de kosten van levensonderhoud te voorzien. De strategisch coördinator benadrukte ook de modellering en mentorschap als een kernwaarde van de beweging. Verwijzend naar Paulus' instructies in 2 Timothéüs 2:2 ontwikkelde de strategisch coördinator, wat hij het "222 principe" noemde: **Doe nooit iets alleen**. Op deze wijze worden visie, vaardigheden, waarden en principes overgedragen van gelovige naar gelovige. Toen de beweging tot ontplooiing kwam, brandde het momentum van binnenuit. Lokale leiders gaven uitdrukking aan hen eigen visie voor het planten van kerken in elk district en binnen elke etnische gemeenschap. Toen zij training en bemoediging verkregen, waren

de eerste kerkstichters zelf leden in plaats van zendingen of professionele kerkstichters. De coördinator merkte later op dat “kerken gesticht door andere kerken reproduceerbaar waren, terwijl zij die opgestart werden door betaalde kerkstichters dat niet waren (enkele uitzonderingen daargelaten)” Om eigenheid en gelimiteerde afhankelijkheid van buitenstaanders te waarborgen, plaatste de zending tijdsbegrenzing op de formering van de kerk. Dat bezielde de beweging ook met de karakteristiek van snelle reproductie. Met het vertrek van de strategisch coördinator in 1996, ging de beweging een nieuwe fase binnen. Het IMB zendingsteam dat in het land bleef, assisteerde de beweging door in een katalyserende rol te blijven in plaats van in een prominente assertieve rol. Een teamlid gaf hier uitdrukking aan in de vermaning richting collega’s om “oprecht op zoek te gaan naar het worden van een dienaar met een laag profiel” en “de verleiding te weerstaan om een haantje de voorste te worden met hoog profiel.”

Unieke factoren

Hoewel niet helemaal uniek, was het nuttig dat de Cambodjaanse Baptisten Conventie snel de ambitieuze doelen voor hun opkomende associatie van kerken adopteerde. Ze daagden elkaar uit door het evangelie in het land te verspreiden en kerken te stichten in elk district. De passie voor evangelisatie en kerkstichting hadden een effect op de selectie van conventieleiderschap. Er werd naar mensen gezocht die leiding hadden gegeven in kerkstichting en gediend hadden als instructeurs van kerkstichters in de leiderschapstrainingsprogramma’s op het platteland. Binnen de Cambodjaanse Baptistengemeenten ontwikkelde zich een uniek model dat een mengeling was van Nieuwtestamentisch materiaal en vormen vanuit de traditioneel communistische traditie. Elke nieuwe kerk was georganiseerd rond een kern van zeven lekenleiders (zie Handelingen 6:3, wat de verkiezing van de zeven diakenen beschrijft). De term die ze adopteerden voor de zeven leden kern was echter “Het Centrale Comité”. Het Centrale Comité gaf leiding aan de verscheidene acties richting maatschappij, inclusief evangelisatie, analfabetisering, aanbidding, pastoraal onderwijs en dienstbaarheid richting vrouwen, jeugd en mannen. Toen de Kerkstichtingsbeweging (KSB) vooruitgang boekte, werd het duidelijk dat het Ruraal Leiderschapstrainingsprogramma (RLTP) essentieel was voor de groei. Een zending merkte later op: “Waar RLTP’s draaien, volgt altijd kerkstichting.” Met dit in gedachten, investeerde de zending zelf in het organiseren en ontwikkelen van trainingsmaterialen, evenals het bijeenbrengen van fondsen voor de RLTP’s in kerken doorheen Azië.

Leerpunten

1. Kort nadat het Internationale Zendingsbestuur (IZB) een strategisch coördinator had aangesteld in Cambodja, kwamen meer dan 30 andere zendingsgenootschappen het land binnen. Niemand die het kerkstichtingssucces van de pogingen van het IZB bemerkte, voornamelijk doordat het hen ontbrak aan een bewuste kerkstichtingsstrategie.
2. De zending moest denken aan het ‘overdragen van de fakkel’ aan de Cambodjaanse gelovigen door de beweging te starten door de fakkel stevig in hun handen te geven. Hij stond erop dat elke kerk gesticht moest worden door de Cambodjanen zelf.
3. Het “222 Principe” (2 Timothéüs 2:2) van modelleren en mentoren heft bewezen van onschatbare waarde te zijn voor het trainen van leiders voor een Kerkstichtingsbeweging.
4. De Cambodjaanse Baptisten Conventie heeft een Kerkstichtingsbeweging ethos en visie geadopteerd. Leiders werden geselecteerd op basis van hun bekwaamheid om bij te dragen aan deze visie.

Andere opkomende bewegingen

Als we rond de wereld kijken, dan zien we ook andere opkomende Kerkstichtingsbewegingen. Bemoedigende tekenen vertonen zich onder de Masai in Tanzania en Kenia. Hun bijzondere ontoegankelijkheid in het woeste savannenland van de Masaivlakten kent gelimiteerde zendelingentoeegang in hun richting. Het aanbod om kerkgebouwen te construeren of voorgangers te subsidiëren betekent weinig voor deze semi nomadische mensen met hun ruilhandel. Het verboden terrein binnendringend, hebben IZB zendelingen de Masai kennis laten maken met het evangelie, waarbij de grootste nadruk werd gelegd op het trainen van Masai kerkstichters en leiders. Het resultaat was een snelle kerkgroei onder de Masai. Aanbidding is vol uitdrukkingen van ontzag en kracht, omdat de Masai God zoeken voor heling en persoonlijke leiding. Chronologische vertellingen uit de Bijbel is op natuurlijke wijze tot ontwikkeling gekomen in het zingen van de Masai en de Bijbelverhalen. Spontane groepen van Masai mannen en vrouwen vormen koren om de grote verhalen van het Oude en Nieuwe Testament te bezingen. Omdat de Masai hun liederen vergezeld laten gaan van hoge verticale lichtsprongen, bestaat er weinig twijfel aan het feit dat de Masai Kerkstichtingsbeweging diep geworteld is en waarachtig eigen. Andere Kerkstichtingsbewegingen zien elke paar maanden het levenslicht: 30.000 gelovigen in een Zuid-Aziatisch land; 100.000 gelovigen die 800 nieuwe kerken uit hun voegen laten barsten in Oost-India; 20.000 die tot Christus zijn gekomen in een periode van vier jaar in een Chinese provincie; kerkverdubbeling in zes maanden tijd in een West-Europees land; 383 kerken die startten in één staat in Brazilië. Zendingen delen deze rapporten met elkaar – en ze vertellen elkaar de middelen waarvan God zich bedient in de uitvoering van deze werken. God doet iets opmerkelijks. Laten we eens een kijkje gaan nemen naar wat we geleerd hebben van deze machtige werken van God rond de wereld.

HOOFDSTUK 3 – DE UNIVERSELE ELEMENTEN

Na bestudering van de Kerkstichtingsbewegingen rond de wereld, troffen we tenminste 10 elementen aan in elk van hen. Hoewel het mogelijk is dat er een Kerkstichtingsbeweging is zonder deze punten, is dat meer uitzondering dan regel. Elke zedingsintentie om een Kerkstichtingsbeweging te zien ontstaan, zou deze 10 elementen in ogenschouw moeten nemen.

1. Gebed

Gebed is van fundamenteel belang voor elke Kerkstichtingsbeweging die we hebben geobserveerd. Gebed in het bijzonder, voorziet in de eerste steunpilaar in een meesterplan van de strategisch coördinator in het uitreiken naar zijn of haar bevolkingsgroep. Het is de *vitaliteit* van het persoonlijke gebedsleven van de zending dat leidt tot imitatie in het leven van de nieuwe kerk en haar leiders. Door vanaf de start de bron van kracht van gebed te openbaren, maakt de zending op effectieve wijze zijn grootste bron bekend voor de opdracht. Dit delen van de krachtbron is kritiek voor de overdracht van visie en momentum van de zending aan de nieuwe lokale Christelijke leiderschap.

2. Overvloedig zaaien van het evangelie

We moeten nog een Kerkstichtingsbeweging zien ontstaan waar evangelisatie zeldzaam is of afwezig. Elke Kerkstichtingsbeweging moet vergezeld gaan overvloedig zaaien van het evangelie. De wet van het zaaien is hier van toepassing: "Wie overvloedig zaait, zal overvloedig oogsten." In Kerkstichtingsbewegingen horen honderden, zo niet duizenden, de claims die Jezus legt op op hun levens. Dit zaaien rust zwaar op evangelisatie via mas-

sa media, maar er is altijd individuele evangelisatie bij betrokken met levendige getuigenissen van de levensveranderende kracht van het evangelie. Het tegendeel van de wet van de oogst is evenzeer waar. Waar regeringen en maatschappelijke krachten het hebben klaargespeeld om het Christelijke getuigenis te intimideren of te verhinderen, zijn Kerkstichtingsbewegingen effectief geëlimineerd.

3. Bewuste Kerkstichting

In elke Kerkstichtingsbeweging, implementeerde iemand een strategie van opzettelijke kerkstichting, voordat de beweging aan de gang ging. Er zijn gevallen bekend waarbij alle betrokken elementen in kaart waren gebracht, maar waarbij de zendeling de vaardigheid of de visie miste om een Kerkstichtingsbeweging te leiden. Als eenmaal dit element werd toegevoegd aan de mix, waren de resultaten opmerkelijk. Kerken ontstaan niet zomaar. Er is bewijs rond de wereld dat vele duizenden tot Christus komen door een verscheidenheid aan middelen zonder het resultaat van het ontwikkelen van meerdere kerken. In deze situaties kan een bewuste Kerkstichtingsstrategie het hele evangelisch ontwakende veranderen in voluit draaiende Kerkstichtingsbewegingen.

4. Schriftuurlijk gezag

Zelfs onder analfabetische groepen is de Bijbel de leidende bron geweest voor doctrine, kerkleven en het leven zelf. Hoewel Kerkstichtingsbewegingen opkwamen onder de mensen zonder dat de Bijbel in hun eigen taal was vertaald, had de meerderheid de Bijbel ofwel mondeling, ofwel in geschreven vorm in hun moedertaal. In elk afzonderlijk geval voorzag de Schrift in het roer voor kerkleven en werd haar gezag niet in twijfel getrokken.

5. Lokaal leiderschap

Zendingelingen die betrokken zijn in Kerkstichtingsbewegingen spreken vaak van de zelfdiscipline die vereist is om kerkstichters te begeleiden, dan het doen van het kerkstichtingswerk zelf. Als een zendeling eenmaal zijn identiteit als de voornaamste kerkstichter of voorganger heeft gevestigd, is het moeilijk voor hem om zich opnieuw een plaats toe te dichten op de achterste bank. Dat wil niet zeggen dat zendingelingen geen rol spelen in de kerkstichting. Integendeel, lokale kerkstichters ontvangen de beste training door te observeren hoe de zendeling Bijbelstudies modelleert voor niet Christelijke zoekenden. Langs zij komen bij lokale kerkstichters is de eerste stap in het cultiveren en grondvesten van lokaal leiderschap.

6. Lekenleiderschap

Kerkstichtingsbewegingen worden gestuurd door lekenleiders. De lekenleiders zijn typisch met twee beroepen en zijn een dwarsdoorsnede van de mensengroep die wordt bereikt. In andere woorden: als de groep hoofdzakelijk analfabeet is, dan wordt deze karakteristiek onder het leiderschap teruggevonden. Bestaat de groep hoofdzakelijk uit vissers, dan zijn de lekenleiders dat ook. Als de beweging groeit, verschijnen betaalde geestelijken ten tonele. Toch zal de meerderheid – daar waar de groei plaatsvindt – geleid blijven worden door leken of leiders met twee beroepen. Deze steun op lekenleiderschap voorziet in de grootst mogelijke kweekvijver voor potentiële kerkstichters en celgroepleiders. Afhankelijkheid van hoogopgeleiden – of in analfabetische maatschappijen, zelfs geschoolde – pastorale leiders, betekent dat het werk altijd geconfronteerd wordt met een gebrek aan leiderschap.

7. Celgroepen of huiskerken

Kerkgebouwen komen voor in Kerkstichtingsbewegingen. Toch blijft de grote meerderheid van de kerken bestaan uit kleine, reproduceerbare celkerken van 10-30 leden die in huizen of winkelpanden samenkomen. Er is een onderscheid tussen celgroepen en huiskerken. Celgroepen zijn met elkaar verbonden in een soort gestructureerd netwerk. Vaak is dit netwerk verbonden aan een groter verband. De Vol Evangelische Centrale Kerk in Seoel, Zuid-Korea, is waarschijnlijk het meest bekende voorbeeld van een celgroepmodel met meer dan 50.000 individuele cellen. Huiskerken mogen er hetzelfde uitzien als celgroepen, maar zijn over het algemeen niet georganiseerd onder een overkoepelend gezag of hiërarchie van autoriteiten. Als autonome eenheden, mogen huiskerken de verenigende structuur missen, toch zijn ze typisch genoeg veel dynamischer. Elk van hen heeft zijn voordelen. Celgroepen zijn gemakkelijker te vormen en te leiden richting leerstellige gelijkheid, terwijl huiskerken minder kwetsbaar zijn voor onderdrukking door een vijandige omgeving. Beide types zijn gewoon binnen Kerkstichtingsbewegingen, en komen vaak tezamen voor binnen één beweging.

8. Kerken die kerken stichten

Binnen de meeste Kerkstichtingsbewegingen warden de eerste kerken gesticht door zendelingen of door zendelingen getrainde kerkstichters. Ergens in de tijd, toen de bewegingen een nieuwe en behoorlijke groeifase via reproductie binnen gingen, plantten de kerken zelf nieuwe kerken. Om dit voor elkaar te krijgen moesten de kerkleden geloof hebben dat reproductie natuurlijk is en dat geen externe hulpmiddelen nodig zijn om een nieuwe kerk te beginnen. Binnen Kerkstichtingsbewegingen houdt niets de plaatselijke gelovigen af van het winnen van de verlorenen en zelf nieuwe celgroepen op te starten.

9. Snelle reproductie

Sommigen hebben de noodzaak van snelle reproductie betwist voor het leven binnen de Kerkstichtingsbeweging, maar niemand heeft ooit vraagtekens geplaatst bij het bewijs binnen elke KSB. De meeste kerkstichters die betrokken zijn in deze bewegingen betogen dat snelle reproductie van vitaal belang is voor de beweging zelf. Ze rapporteren dat de Kerkstichtingsbeweging stagneert als reproductiecijfers dalen. Snelle reproductie geeft de urgentie en het belang aan van tot geloof komen in Christus. Als snelle reproductie plaatsvindt, kun je ervan op aan dat de kerken vrij zijn van niet essentiële elementen en de leken volledig zijn bekrachtigd om deel te nemen aan Gods werk.

10. Gezonde kerken

Kerkgroei-experts hebben de laatste jaren uitvoerig bericht over de karakteristieken van een kerk. De meesten zijn het er over eens, dat gezonde kerken de volgende vijf doelen nastreven: 1) aanbidding, 2) evangelisatie- en zendingsacties, 3) onderwijs en discipelschap, 4) bediening en 5) gemeenschap. Binnen elk van de Kerkstichtingsbewegingen die we bestudeerden waren deze vijf functies aanwezig. Een aantal kerkstichters hebben aangeduid dat wanneer deze vijf gezondheidsindicatoren sterk zijn, de kerk niets anders kan doen dan groeien. Er zou nog meer kunnen worden gezegd over deze gezonde kerk indicatoren, maar de meest belangrijke vanuit zendingsstandpunt, is de uitgaande zendingsactie van de kerk. De impuls binnen deze KSB-georiënteerde kerken is de verbreiding van het goede nieuws richting verlaten bevolkingsgroepen en het slechten van barrières die lange tijd Westerse zendingsinspanningen hebben tegengewerkt.

HOOFDSTUK 4: TIEN ALGEMEENGELDENDE FACTOREN

Bovenop de 10 universele elementen die gevonden worden binnen elke Kerkstichtingsbeweging, zijn er tenminste 10 frequent, zo niet universeel, gevonden karakteristieken. Ze

worden niet in een bepaalde orde van belangrijkheid of veel voorkomendheid opgesomd. Binnen de meeste KSB-en zien we echter de meeste, zo niet alle, factoren.

1. Aanbidding in de moedertaal

Er zijn gevallen bekend waarbij Gods Woord nog niet vertaald is in de moedertaal van de mensen en aanbidding wordt gedaan in een handelstaal. Zelfs in deze incidentele gevallen wordt de moedertaal echter wel gebezigd in hun gebeden, preekvoorbeelden en toepassingen. Aanbidding in de moedertaal houdt het toegankelijk en binnen het bereik van alle leden van de gemeenschap en staat iedereen toe om deel te nemen aan een nieuwe kerkformatie. Zendingen die de moedertaal van de mensen die ze trachten te bereiken, identificeren en omarmen, zijn heel goed in staat een nieuwe Kerkstichtingsbeweging te stimuleren. Niets openbaart een kijk op de wereld van een bevolkingsgroep zo als een gedegen kennis van hun moedertaal. Zendingen die ervoor kiezen om via een handelstaal te werken, beginnen hun bediening met een gordijn tussen henzelf en de harten van de mensen die zij proberen te bereiken.

2. Evangelisatie met effecten op de gemeenschap

In tegenstelling tot het overwegende patroon in het Westen met de nadruk op het individualisme en persoonlijke toewijding, steunen Kerkstichtingsbewegingen op een veel sterkere familiale en sociale verbinding. Zendingen in KSB-en hebben dit erkend en dringen er bij nieuwe gelovigen op aan om deel uit te blijven maken van hun eigen familienetwerk om zo nieuwe gelovigen te trekken in de gemeenschap van gelovigen (zie Handelingen 16:31,32) In veel gevallen ontstond een kerk gebaseerd op familie-eenheden, geleid door het hoofd van de familie.

3. Snelle inlijving van nieuwe bekeerlingen in het leven en de bediening van de kerk

In de meeste Kerkstichtingsbewegingen wordt dopen niet uitgesteld door uitgebreide discipelschapseisen. Integendeel, discipelschap vindt eerder plaats dan bekering en vindt daarna nog doorgang. Zelfs als er vertraging in de doop optreedt, wordt er van nieuwe gelovigen verwacht om direct getuigen te worden. Deze nieuwe discipelen worden onmiddellijk ingezet om van anderen discipelen te maken en zelfs kerkstichters. Eén wat oudere man, die tot Christus kwam in een Kerkstichtingsbeweging in India, plantte 42 kerken in zijn eerste jaar als gelovige. In een poging om de beweging naar buiten toe groeiend te houden, moedigen KSB-zendingen nieuwe gelovigen aan om mee te doen of te helpen bij het opstarten van nieuwe kerken, i.p.v. het toevoegen van grote aantallen aan reeds bestaande gemeenten.

4. Gepassioneerd en angstvrij

Kerkstichtingsbewegingen worden gekarakteriseerd door passie en een mate van urgentie dat bekrachtigd wordt door het belang van redding en de noodzaak van bekering. Nieuwe gelovigen leggen een stoutmoedigheid aan de dag als ze met tegenstand te maken krijgen. Een geest van bangigheid of angst dooft een Kerkstichtingsbeweging. Stoutmoedigheid kan vervolging teweegbrengen, maar voorziet een Kerkstichtingsbeweging van brandstof (zie Jozua 1:6)

5. Een prijs die betaald moet worden om Christen te worden

Kerkstichtingsbewegingen komen vaak op onder moeilijke omstandigheden waar bekering tot het evangelie van Jezus Christus leidt tot zware vervolging of zelfs de dood. Geconfronteerd met vervolging vinden gelovigen geweldige troost in het getuigenis van

Jezus en de Nieuwtestamentische kerk (zie Mat.10:17-25). Vervolging heeft de neiging de niet-toegewijden eruit te zeven en stelt een hoog toegewijd lidmaatschap zeker.

6. Ontwaring van leiderschapscrisis en geestelijk vacuüm in de maatschappij

Een land of bevolkingsgroep die een verlies aan leiderschap heeft doorgemaakt of een geestelijke neergang vanwege een oorlog, natuurramp of vervanging kan een omgeving creëren voor een Kerkstichtingsbeweging. Sociale desintegratie, toenemend gewoon in onze snel veranderende wereld, voorspelt veel goeds voor Kerkstichtingsbewegingen. Het wegdoen van symbolen van stabiliteit en zekerheid waar lang aan werd vastgehouden, spoort personen aan om zaken met eeuwigheidswaarde in heroverweging te nemen.

7. Leerwerkplaats voor kerkleiderschap

Met de snelle toename van het aantal kerken, is effectieve leiderschapstraining essentieel voor het succes van de beweging. Als nieuwe kerkleiders voor langere tijd hun kerk moeten verlaten voor theologische scholing, zal dat het momentum van de beweging tenietdoen. Tegelijkertijd moet deze vitale component van kerkgroei niet overschat worden. De meest gezegende training is onderwijs dat het dichtst mogelijk aansluit bij de actie van het moment. Theologische scholing door uitbreiding, met een nadruk op praktische lering afgewisseld met doorgaande bediening heeft bewezen een sterke aanvulling te zijn voor Kerkstichtingsbewegingen. De vorm van deze leerwerkplaats kan variëren van plaats tot plaats, maar omvat typisch een aantal korte termijn trainingsmodules die niet in de weg staan van de belangrijkste taken van evangelisatie, kerkstichting en pastoraal leiderschap. Zendingen dragen ook bij aan het belang van de doorgaande lijn in leiderschapstraining die zorgdraagt voor de doorgaande groei en sterke ontwikkeling van een Kerkstichtingsbeweging.

8. Leiderschapsgezag is gedecentraliseerd

Denominaties en kerkstructuren die een hiërarchie van gezag verordent of een bureaucratische besluitvorming verlangen, zijn niet geschikt in het omgaan met de dynamiek van een Kerkstichtingsbeweging. Het is belangrijk dat elke celgroep- of huiskerkleider al het gezag heeft, dat nodig is om te doen wat gedaan moet worden in termen van evangelisatie, bediening en nieuwe kerkstichtingen, zonder eerst de goedkeuring te krijgen van een kerkhiërarchie.

9. Buitenstaanders zorgen voor een lage drempel

Zendingen die betrokken zijn geweest in een Kerkstichtingsbeweging wijzen op het belang van het in stand houden van een lage drempel als ze op zoek zijn naar het tot stand brengen en het voeden van de beweging. Een belangrijke zorg is om vervreemding te minimaliseren en lokaliteit aan te moedigen. In plaats van te wachten tot nieuwe gelovigen bewezen hebben leiderschap waardig te zijn, maken zendingen een begin om nieuwe gelovigen in leiderschapsrollen te plaatsen door participatie in Bijbelstudies en het achter de schermen mentoren van voorgangers.

10. Zendingen lijden

Een lijst van zendingen die betrokken zijn geweest in Kerkstichtingsbewegingen leest als een catalogus van rampspoed. Velen hebben te lijden gehad vanwege ziekte, vernedering en schaamte. In enkele gevallen was het lijden te wijten aan hun eigen zelfvernietigende gedrag; in andere gevallen kwam het van de kant van tegenstanders. Studenten van Kerkstichtingsbewegingen suggereren dat de beproeving gerelateerd kan zijn aan

een hogere geestelijke prijs die vereist is in het terugdringen van de duisternis (Opb.12:12). Wat ook de oorzaak wezen mag, de buitensporige mate van lijden door zendelingen betrokken in Kerkstichtingsbewegingen is opmerkelijk. Zendelingen die zich begeven op deze koers hebben de goede raad nodig om op hun hoede te zijn, uit te kijken, te vechten en te bidden.

HOOFDSTUK 5: TIEN PRAKTISCHE HANDGREPEN

Kerkstichtingsbewegingen zijn soevereine handelingen van God, maar in zijn soevereine genade en barmhartigheid heeft Hij ervoor gekozen een partnerschap met ons aan te gaan. Er zijn enkele praktische dingen die zendelingen kunnen doen om een Kerkstichtingsbeweging op te starten en te onderhouden. Dit zijn geen elkaar opvolgende stappen. Sommigen zijn belangrijker dan anderen, maar elk van hen is gebruikt in het formeren van een Kerkstichtingsbeweging ergens ter wereld. Elke zending moet bepalen welke past in zijn of haar situatie en hoe hij die het best passend kan maken voor maximaal voordeel.

1. Blijf vanaf het begin vasthouden aan een KSB oriëntatie

Dit is een belangrijk punt: Kerkstichtingsbewegingen beginnen zodra het werk start. De eindvisie wordt 'gerealiseerd' vanaf het begin. Dus zendelingen die een Kerkstichtingsbeweging op willen zetten, moeten beginnen door 'het modelleren van een KSB-kerk' compleet met evangelisatie, discipelschap en vermenigvuldiging binnen een celgroepssetting. Dit tart het stappenplan dat begint met voorevangelisatie, dan evangelisatie, dan kerkstichting, dan zending, enz.

2. Ontwikkel en breng omvangrijke strategieën ten uitvoer

Zendelingen die de draagwijdte aanspreken van alles wat vereist is voor het opstarten en onderhouden van een Kerkstichtingsbeweging, realiseren zich al snel dat het werk hun persoonlijke beperkingen van tijd, talent en bronnen verre overstijgt. Desalniettemin, als ze kijken naar het groter aantal hulpmiddelen van Grote Opdracht Christenen en zichzelf voortdurend de vraag stellen: "Wat vergt het om een Kerkstichtingsbeweging te lanceren?", komen erachter dat een omvangrijke strategie vereist is. Een omvangrijke strategie steunt op tenminste vier pijlers: 1) Gebed, 2) Gods Woord, 3) Evangelisatie, 4) Kerkstichting. Deze vier pijlers worden aangevuld met een scala aan bedieningen, waaronder bedieningen op het gebied van menselijke noden, communicatiestrategieën, mobilisatie en andere inspanningen. Als ze worden gecombineerd, zetten deze omvangrijke strategieën de bedieningen vrij van de beperkingen die één enkel zendingsgenootschap kent en worden de mogelijkheden tot een maximum benut voor het beginnen en onderhouden van een Kerkstichtingsbeweging.

3. Evalueer alles om de eindvisie te bereiken

Een zending gaf eens dit commentaar: "Je kunt een goede strategiecoördinator onderscheiden van een slechte door waar hij "nee" tegen zegt. Dit moet niet geïnterpreteerd worden als dat dit betekent dat een uitgebreid experimenteren ongepast is, maar dat de strategiecoördinator meedogenloos is in het evalueren van alles wat hij doet in het licht van de eindvisie – een Kerkstichtingsbeweging – door zich te ontdoen van de dingen die er niet toe doen of niet toe zullen leiden.

4. Aanwending van precisie-oogst

In plaats van willekeurig het evangelie te zaaien, heeft een goeiend aantal zendelingen de wijsheid geleerd van precisie-oogst. Precisie-oogst gebruikt 'reactiefiltering' om per-

sonen te identificeren en te lokaliseren die al een positieve reactie op het evangelie hebben gegeven om vervolgens lange termijn werkers in direct contact met hen te laten treden voor discipelschap en kerkstichting. Dit model erkent dat een zendeling die zich settelt op het zendingsveld kan slagen in het leren van een taal, het delen van het geloof, het discipelen van een groep gelovigen en het planten van een kerk, maar dat er ook sprake kan zijn van een meer effectieve manier om hetzelfde doel te bereiken. Werkend met radio-omroepers of andere agenten van massa-evangelisatie, stelt de zendeling kerkstichter in staat een verzameling namen en adressen van mensen te verkrijgen die reageren op iemand anders' zaaibediening. Door zichzelf temidden van de nieuwe gelovigen of zoekenden te plaatsen, is hij in staat om discipelschap en kerkstichtingsbediening te beginnen. De bediening van precisie-oogst kan jaren schelen in het proces van het opstarten van kerk of verscheidene kerken.

5. Bereid nieuwe bekeerlingen voor op vervolging

Nieuwe gelovigen moeten begrijpen dat een oproep tot Christus een oproep tot het kruis is. Pesterijen, vervolging en zelfs martelaarschap kunnen zich aandienen, maar moeten nooit als verrassing komen voor nieuwe gelovigen. Sinds Nieuwtestamentisch tijden is er vervolging geweest van hen die Christus volgen. Voorbereiding op pesterijen moet niet wachten tot na de bekering; het begint al tijdens het evangelisatieproces zelf. Gelovigen moet geleerd worden om vanaf het begin ontbering te verwachten als prijs voor hun bekering (zie Marcus 8:34).

6. Breng hen eerst bijeen en win ze dan

Een logisch vervolg in kerkstichting is: win hen, discipel hen, breng ze in een gemeenschap bijeen en organiseer ze vervolgens in een kerk. Maar dit is niet de enige manier om het werk gedaan te krijgen. Vele effectieve kerkstichters die betrokken zijn in Kerkstichtingsbewegingen hebben geleerd om een groep van verloren zoekenden bijeen te brengen in evangelische aanbiddings- en Bijbelstudiegroepen. Deze "nog niet Christenen" krijgen deel aan de visie van de Kerkstichtingsbeweging op het moment dat ze gebracht worden in de geloofsfamilie.

7. Probeer een PLOCH methodiek uit

De PLOCH methodiek, beschreven in de deelstudie van de Yanyin people, bevat belangrijke elementen die toepasbaar zouden moeten zijn in praktisch elke kerkstichtingscontext. Een PLOCH kerk wendt Bijbelstudies aan waaraan kan worden deelgenomen en aanbiddingsgroepen. Ze bevestigen gehoorzaamheid aan de Bijbel als de enige regel voor succes, gebruiken onbetaalde en niet-hiërarchisch leiderschap en ontmoeten elkaar in celgroepen of huiskerken.

8. Ontwikkel meerdere leiders binnen elke celkerk

Voorkom te trappen in de val van onbekwaam leiderschap dat moet voorzien in de groeinoden door een werk op te starten met meerdere leiders. Herinner je je de Cambodjaanse Kerkstichtingsbeweging, die elke nieuwe celkerk begon met een zeventvoudig "Centraal Comité"? Dit type van meervoudig leiderschap is heel gewoon binnen Kerkstichtingsbewegingen en verzekert een overvloed van potentiële leiders voor de celkerk zelf en voor het starten van nieuwe kerken.

9. Maak gebruik van een leerwerkplaats

Vermijd de verleiding om nieuwe lokale kerkleiders voor jaren los te weken van hun kerken om scholing te krijgen in een Bijbelschool. Een gedecentraliseerde theologische op-

leiding die tussen haakjes door praktische ervaring wordt ondersteund, heeft de voorkeur. Deze benadering kan een maand van training omvatten met twee maanden pastoraal werk, of acht sessies van twee weken training die zich uitstrekt over een aantal jaren, met doorgaand discipelschap en opwaardering van vaardigheden die een leven lang meegaan. Hogere scholing kan op sommige punten voor kerkleiders voordeel opleveren, maar het kan een Kerkstichtingsbeweging hinderen in de begintijd.

10. Modelleer, Assisteer, Observeer & en Ga weg (MAOG)

Zendingen die competente kerkstichters zijn, hebben te maken met evenveel uitdaging voor henzelf als voor bevolkingsgroep die zij proberen te bereiken. Er bestaat altijd de verleiding om "het zelf te doen" in plaats van het werk over te dragen aan een opkomend plaatselijk leiderschap. Deze overheveling van verantwoordelijkheden wordt gecompliceerd gemaakt doordat vele, zo niet alle, zendingen pastoraal werk en het bedienen van mensen heerlijk vinden. De crisis van het overhevelen van verantwoordelijkheden kan tot een minimum beperkt worden als een zending vanaf het begin verantwoordelijkheid deelt met hen die hij leidt. Een kerkstichtingspatroon van het modelleren van een nieuwe kerkstichting en aanbidding, en vervolgens het assisteren van kerkleden in het proces van het zelf doen van hetzelfde, helpt om de kennis van de zending door te geven aan de volgende generatie van lokale kerkstichters (zie 2 Tim.2:2). Alleen als een zending uiteindelijk afstand heeft genomen van het werk, is het MAOG-principe voltoerd. Alleen dan is een gepassioneerde vernieuwing van de plaatselijke kerkstichting gewaarborgd.

HOOFDSTUK 6: VEEL GESTELDE VRAGEN

Als we de Kerkstichtingsbewegingen bespreken met zendingen van over de hele wereld, dan word teen aantal vragen telkens opnieuw gesteld.

1. Wat doe je met vrijwilligers?

De sleutel tot effectief gebruik van vrijwilligers in de zending is oriëntatie> De meeste korte termijn vrijwilligers willen strategisch zijn, maar realiseren zich niet dat sommige vormen van hulp eigenlijk een Kerkstichtingsbeweging hinderen. Het construeren van kerkgebouwen, het betalen van voorgangers en het creëren van afhankelijkheid zijn goedbedoelde obstakels voor een Kerkstichtingsbeweging. Gebedswandelingen, evangelisatie, verspreiding van lectuur, pastorale zorg en sociale hulp zijn enkele van de vele positieve bijdragen die vrijwilligers kunnen leveren. Vrijwilligers voorzien ook in onschatbare ondersteuning aan lange termijn zendingen die te kampen hebben met isolement, moeilijkheden in het aanleren van een taal, stress vanwege de cultuur, gezinsproblemen, enz. Eén van de grootste bijdragen waarin vrijwilligers kunnen voorzien betreft visie en passie. Ze inspireren en bemoedigen tegelijkertijd zendingen en nieuwe gelovigen door hun geloofsdemonstratie vanwege het afleggen van grote afstanden om hun liefde voor de verlorenen te demonstreren en de grote opdracht te gehoorzamen. Deze liefde en gehoorzaamheid werken aanstekelijk.

2. Wat is de plaats van Baptisten Unies en Conventies?

Baptisten Unies en Conventies herbergen groot potentieel in zich als partners in het vervullen van de grote opdracht. Het delen van een zelfde toewijding aan Christus zou een natuurlijk bondgenootschap moeten inhouden. Desalniettemin vergt toewijding aan het opzetten en onderhouden van een Kerkstichtingsbeweging visie. Als Unieleiders een visie hebben voor kerkvermenigvuldiging die hun controle te boven gaat, dan zijn zij in staat de beweging fantastisch te faciliteren. Zendingen kunnen helpen deze visie mee te de-

len d.m.v. dialoog, onderwijs en modellering. Het is ook van belang voor zendelingen om te erkennen dat hun rol anders is dan die van denominale leiders. De unieke rol van de zending is om continu de grenzen op te zoeken van verlorenheid wat betreft de onbereikten, om hen vervolgens het evangelie te introduceren. Denominale leiders hebben een veel bredere verantwoordelijkheid, die de zending kan zegenen en bemoedigen, maar niet moet dupliceren of controleren.

3. Wat e zeggen van kerkgebouwen en instituties?

Kerkgebouwen en instituties kunnen bijdragen leveren aan de Kerkstichtingsbewegingen, maar zij kunnen ook struikelblokken worden. Als gebouwen en instituties op natuurlijke wijze binnen een bevolkingsgroep verschijnen en voorzien in noden van en middelen voor de lokale gelovigen, dan zijn zij een riem onder het hart van het werk. Als instituties (Bijbelscholen, scholen, ziekenhuizen, enz.) worden opgelegd door mensen van buitenaf, dan kunnen zij een last vormen op het gebied van onderhoud die afleidt van het momentum van evangelisatie en kerkstichting. Kerkgebouwen zijn voor ons in het Westen een tweede natuur geworden. We zijn vergeten dat het voor het Christendom drie eeuwen vergde voordat het onder de bevolking wortel schoot om er kerkgebouwen aan te wijden. Gedurende deze drie eeuwen explodeerde het evangelie over de toen bekende wereld. Als we meteen voorzien in kerkgebouwen voor nieuwe gemeenten, dan zadelen we hen waarschijnlijk op met een last waar ze nauwelijks voor zijn toegerust om te kunnen dragen.

4. Waar passen teams in?

Net als al het andere dat besproken is, zijn ook teams bij voorbaat al voor of tegen Kerkstichtingsbewegingen. Als ieder teamlid het doel van het team inzielt wat betreft het onderhouden en verzorgen van een Kerkstichtingsbeweging, dan zijn de vooruitzichten voor succes goed. Als aan de andere kant het team of haar leden naar binnen gericht raken en een doel op zichzelf worden, dan is een Kerkstichtingsbeweging geen optie. Als teams die gefocust zijn op mensengroepen aan zichzelf sterven en hun blik richten op alles wat het vergt om onder de heerschappij van Jezus Christus een Kerkstichtingsbeweging op te zetten en te onderhouden, dan is succes dichtbij.

5. Koesteren Kerkstichtingsbewegingen dwaalleer?

Kritikasters betogen dat een fenomeen als de Kerkstichtingsbeweging vruchtbare grond is voor dwaalleer. Dat kan waar zijn, maar is niet noodzakelijkerwijs het geval. De vaak voorgestelde oplossing is meer theologische training. De kerkgeschiedenis heft echter aangetoond dat de remedie vaak erger kan zijn dan de kwaal. Sinds de eerste theologische school in Alexandrië in Egypte, hebben bijbelscholen aangetoond in staat te zijn om zowel gezonde leer als dwaalleer over te brengen. Datzelfde geldt voor vandaag. De sleutel tot gezonde leer is Gods Woord. In de explosieve kerkgroei-omgeving van de eerste eeuw bestonden geen Bijbelscholen, alleen maar "leer hen te onderhouden al wat Ik bevolen heb." (Mat.28:20) Vanuit dit mandaat groeide een aantal benaderingen van discipelschap en training. De uitdaging van de eerste eeuw heeft weinig verandering ondergaan en nodigt uit voor dezelfde types van creatieve reacties om een doorgaande getrouwheid aan de dag te leggen aan de leringen van Christus.

6. Wat doe je met de kinderen?

Zendelingen en hen met traditionele kerkervaringen hebben vele vragen opgeworpen m.b.t. de mechanismen van celkerkmethode. Eén van de meest gestelde vragen betreft de plaats van kinderen in een celgroep. Zij die celgroepen praktiseren geven toe

dat dit een zwakheid is vergeleken met de zondagschoolprogramma's. Oplossingen gaan van het inlijven van kinderen in de celgroep Bijbelstudie en aanbidding tot afzonderlijke programma's die geleid kunnen worden door roulerende vrijwilligers of oudere jeugd. Als we de verleiding weerstaan om celgroepen te groot te laten worden eer ze zich delen en vermenigvuldigen, dan houden we het opvoeden en discipelen van onze jeugd meer in de hand. Hoewel er geen universele antwoorden zijn te geven op deze uitdaging, is er een variëteit aan reacties die over de hele wereld het levenslicht zien. Zoals met zovele uitdagingen die gerelateerd zijn aan een Kerkstichtingsbeweging, worden zendelingen en kerkstichters aangespoord om experimenten en vernieuwingen doorgang te laten vinden en aan te passen!

7. Kunnen we alsjeblieft opnieuw beginnen?

Sommige zendelingen die serieus beginnen aan bestudering van Kerkstichtingsbewegingen treffen zichzelf bij tijd en wijle aan op een dwaalspoor en vragen zich af of het mogelijk is om opnieuw te beginnen. Natuurlijk is het mogelijk op opnieuw te beginnen, maar het is ook mogelijk om eerder gemaakte vergissingen te corrigeren en een duw in de goede richting te geven. Omdat Kerkstichtingsbewegingen niet bestaan uit stap voor stap en trapsgewijze programma's kunnen zij altijd voorzien worden van de juiste dingen als we zaken stoppen die niet behulpzaam zijn, zodat er meer gedaan kan worden om hen te ondersteunen. Dit zou een bemoediging moeten zijn voor iedereen die hoopt op een ontvouwing van een KSB onder een bevolkingsgroep.

HOOFDSTUK 7: OBSTAKELS VOOR KSB-EN

Kerkstichtingsbewegingen zijn handelingen van God, maar het is verbazingwekkend waartoe de mensheid in staat is om zich erin te mengen. Zoals met de meeste van Gods werken onder ons staat Hij ons toe om actief met Hem samen te werken of om – bewust of onbewust - obstakels te vormen voor zijn verlangde doeleinden. Zendelingen die betrokken zijn in Kerkstichtingsbewegingen onderscheiden verscheidene menselijke handlingsplannen die KSB-en tegen blijken te werken, te vertragen of hinderen. Hoewel we geen Kerkstichtingsbeweging kunnen creëren, kunnen we er wel degelijk aan werken om te vermijden dat hun verschijnen wordt geblokkeerd. Hier zijn enkele van de meest belangrijke obstakels t.a.v. Kerkstichtingsbewegingen die zendelingen vandaag de dag tegenkomen.

1. Het opleggen van vereisten die uitgaan boven de Bijbelse m.b.t. een kerk

Als een zendingsgenootschap, Unie of Conventie van een gemeente vereisten probeert te verlangen die uitgaan boven de Bijbelse, zoals grond, een gebouw, geschoold leiderschap of betaalde geestelijken, voordat een volledige status van kerk wordt verleend, dan wordt een Kerkstichtingsbeweging belemmerd. Christenen kunnen de beste intenties aan de dag leggen als ze voorwaarden opleggen voordat een kerk officieel van start mag - voorwaarden die gewoonlijk bedoeld zijn om validiteit van een kerk te waarborgen voordat die haar eigen gang kan gaan. Deze vereisten, zoals een gebouw, grond en betaalde krachten, kunnen gemakkelijk molenstenen worden om de hals van de kerk, waardoor reproductie onwaarschijnlijk wordt.

2. Verlies aan gewaardeerde culturele identiteit

Als mensen hun gewaardeerde etnische identiteit moeten inleveren en een vreemde cultuur moeten aannemen om gelovige te kunnen worden, dan zal kerkstichting nauwelijks van de grond komen. Over de hele wereld komen vele kerken voor die cultureel uit de pas lopen, waardoor ze getuigenis afleggen van dit obstakel. Te vaak is kerkstichting

ontaard in culturele oorlogvoering als zendelingen en lokale Christenen proberen de cultuur te veranderen en naar de hand te zetten in plaats van de harten van de mensen. Telkens als iemand moet worden als de Rus, Amerikaan, Europeaan, enz. om Christen te worden, is er maar een kleine kans dat de beweging zich snel zal verspreiden onder niet-Russische, niet-Amerikaanse of niet-Europese bevolking.

3. Het te boven komen van slechte voorbeelden van Christendom

Helaas heeft de wereldwijde verspreiding van het evangelie soms kerken geproduceerd die slappe aftreksels van geloof zijn. Als oudere kerken in een gebied niet wedergeboren leden hebben die betrokken zijn geraakt in wereldlijk en immoreel gedrag, zal het moeilijk zijn voor nieuwe gelovigen om de verlorenen te overtuigen dat het Christelijk geloof heiligheid voorstaat en in staat is hun wereld te verlossen. Sommige patronen van kerkgedrag hoeven niet immoreel te zijn en toch compromissen sluiten en de geest van de Kerkstichtingsbeweging ondermijnen. Als oudere kerken in het gebied niet de aandrang voelen om hun geloof te verspreiden, kunnen nieuwe gelovigen de vraag stellen waarom zij dan wel gepassioneerd en druk moeten zijn wat betreft evangelisatie.

4. Niet reproduceerbare kerkmodellen

Telkens als zendelingen kerken beginnen te stichten met componenten die niet reproduceerbaar zijn door de mensen zelf, is de Kerkstichtingsbeweging ondermijnd. De verleiding is altijd aanwezig: het lijkt gemakkelijker om een oplossing voor een plaatselijke uitdaging te importeren, dan op zoek te gaan naar een lokale oplossing. Onderdelen van buitenaf zijn net zo ondeugdelijk als asresten in de bouw, waarbij te denken valt aan elektronische geluidssystemen of geïmporteerde klapstoelen. Authentieke Kerkstichtingsbewegingen voegen zich altijd naar de context. Als plaatsen opgetrokken zijn uit bamboe, dan ook de kerkgebouwen. In stedelijke gebieden floreren familiestructuren meer in celgroepen en huiskerken dan in gemeentestructuren die dure gebouwen vereisen uitsluitend voor de aanbiddingsdiensten. Deelnemers aan KSB-en evalueren elk aspect van elke kerkstart aan de hand van de volgende vraag: "Kan dit gereproduceerd worden door de gelovigen?" Als het antwoord "nee" dan moeten vreemde elementen afgestoten worden.

5. Subsidies die afhankelijkheid creëren

Geld is niet per definitie verkeerd. Het speelt een vitale rol in het onderhoud van zendelingen en het promoten van dingen die verloren mensen of nieuwe gelovigen niet zelf voor elkaar kunnen krijgen. Telkens als het evangelie wordt geïntroduceerd aan een nieuwe bevolkingsgroep is er steun van buitenaf vereist. Er ontstaat een probleem als geldelijke steun van buitenaf afhankelijkheid teweegbrengt onder de nieuwe Christenen, waardoor initiatief in de kiem wordt gesmoord en een Kerkstichtingsbeweging uitdooft. Juist gebruik van externe fondsen kan het financieren van acties inhouden onder de onbereikten, het ontwikkelen van evangelische lectuur, radioprogramma's en uitzendingen, de productie van een Jezusfilm, Bijbelvertalingen, evangelische Tv-programma's en geluidsdragers, enz. Als goedbedoelende buitenstaanders groei willen doordruwen door gebouwen aan te schaffen of salarissen van voorgangers te betalen, limiteren zij de capaciteit van de beweging om zichzelf spontaan en lokaal te vermenigvuldigen.

6. Leiderschapsvereisten die boven de Bijbelse uitgaan

Telkens als goedbedoelende zendelingen, kerken of denominale leiders vereisten opleggen die uitgaan boven de eisen die in het Nieuwe Testament worden gesteld, wordt een Kerkstichtingsbeweging belemmerd. Nieuwtestamentische modellen worden aangetroffen in Christus' uitverkiezing van de twaalf discipelen (Mat.4:18-22) en Pau-

lus'criteria voor oudsten en diakenen (1 Tim.3) Het is opvallend dat moreel karakter en bereidheid tot het volgen van Christus veel meer gewicht in de schaal leggen dan theologische scholing of academische graden.

7. Rechtlĳnig, stapsgewijs denken en praktijk

Het is natuurlijk voor zendelingen om te denken in termen van stappen t.a.v. kerkstichting. Bijvoorbeeld eerst het leren van de taal, dan het ontwikkelen van relaties, dan het delen van het getuigenis, vervolgens het discipelen van gelovigen, dan het samenbrengen in een gemeente en tenslotte het trainen van leiders. Daarna begin je een andere gemeente op te starten, enz. Zendelingen die succesvol Kerkstichtingsbewegingen hebben doorleefd, beschrijven echter een hele andere, niet rechtlĳnige ontvouwing van de beweging. Ze leggen de nadruk op het belang van getuigen vanaf het allereerste begin, zelfs voordat de taal onder de knie is. In plaats van te wachten op bekering, discipelen de zendelingen de verlorenen totdat zij zich bekeren. Tegen de tijd dat het gelovigen zijn geworden, maken ze al deel uit van een celgroep en hebben ze de visie al eigen gemaakt om nieuwe gemeentes te stichten! Kerkstichtingsbeweging zien het levenslicht als alle verschillende elementen van een Kerkstichtingsbeweging gelĳktijdig worden toegepast.

8. Het stichten van "kikker" i.p.v. "hagedis" kerken

Ja, dit is een metafoor. Kikkerkerken zien zichzelf als doel in zichzelf door er dik en tevreden bij te zitten op een heuvel of aan een bloemenpad (of belangrijke weg) in de verwachting dat de verlorenen vanzelf komen in hun zoektocht naar verlossing. Kikkerkerken houden bijeenkomsten op plaatsen waar ze zich comfortabel voelen en verlangen dat de verlorenen zich aanpassen aan hun kikkerwereld. Hagediskerken gaan achter de verlorenen aan. Aangepast en klaar voor actie komen ze snel in beweging in de wereld via barsten en scheuren op zoek naar de verlorenen. Hagediskerken dringen de huizen binnen van de verlorenen met evangelische Bijbelstudies i.p.v. te verlangen dat verlorenen naar hun kerken komen. Ze zijn bereid zich aan te passen, spenderen enorme hoeveelheden energie en zijn zelfs bereid hun staarten te verliezen als dit nodig is om de verlorenen te brengen in Gods huisgezin.

9. Voorschrijvende strategieën

Na alle instructie gegeven in dit boek, mag het vreemd lijken om zendelingen te waarschuwen tegen voorgekauwde methodes. Deelnemers aan Kerkstichtingsbewegingen zijn echter intens nieuwsgierig en toegewĳd om te leren waar en hoe God aan het werk is. Waar zendelingen ook een veld binnentrekken met vele antwoorden op zak i.p.v. een hart dat hongerig is om te aanschouwen en te leren waar God aan het werk is en wat Hij aan het doen is, beperken ze Zijn bekwaamheid om hen te gebruiken. Dit is niet bedoeld om de "niets-weten" benadering aan te moedigen in de zending, maar het maakt de noodzaak duidelijk van nederigheid en afhankelijkheid van God om te openbaren waar en hoe Hij verkiest om een Kerkstichtingsbeweging in het leven te roepen.

HOOFDSTUK 8: TIPS VOOR FIJNAFSTEMMING VAN EEN KSB

Naast de modellen van Kerkstichtingsbewegingen die we hebben bestudeerd, kunnen vele andere pogingen omschreven worden als *bijna raak*. Een aantal van deze vertonen vele van de karakteristieken die we hebben geïdentificeerd binnen Kerkstichtingsbewegingen, maar missen enkele essentiële componenten waardoor ze de mist ingaan. Een voorbeeld hiervan is te vinden onder een Turkse Moslimgroep die in de laatste vijf jaar bij tienduizenden tot Christus zijn gekomen. Terug in 1992 waren er niet meer dan 50 gelovi-

gen bekend onder een bevolking van vele miljoenen. Begin 1989 werd een bediening van gebed, evangelisatie en bediening onder hen opgezet. Eerst ging het langzaam, maar tegen het eind van 1995 begonnen mensen tot Christus te komen. Tegen het eind van het jaar erop rapporteerden plaatselijke kerken dat er meer dan 15.000 van de Turkse moslims waren gedoopt. Vandaag de dag is de golf van nieuwe gelovigen wat afgevlakt, maar worden er nog steeds rond de 20.000 en 30.000 volwassen bekeerlingen gemeld. De verontrustende factor is het gebrek aan nieuwe kerken om de groei op te vangen. Terwijl de groei van bekeerlingen explodeerde, is er maar weinig te merken van een groei van het aantal kerken, waardoor duizenden kerkloze wezen in de kou staan en moeten zien stand te houden. Waarschijnlijk is het nog niet te laat voor zendelingen om een strategie te implementeren van het stichten van lokale reproduceerbare celgroepen en huiskerken onder deze bevolkingsgroep.

Het trainen van leken gelovigen heft om nieuwe celgroepen te stichten kan de beweging uit het slop halen.

Een vergelijkbare situatie heeft plaatsgevonden onder een Moslingroep in Afrika. Als resultaat van een wijdverbreide evangelische radio-uitzending en video evangelisatie, komen behoudende rapporten binnen die schattingen maken van 15.000 bekeerde Moslims tot het Christendom. Ondanks deze bemoedigende aantallen bestaan slechts 30 bekende kerken in de regio. Als er geen effectiever en plaatselijk reproduceerbaar kerkmodel wordt geïntroduceerd, zal er waarschijnlijk een verlies aan nieuwe gelovigen optreden.

Meer voorkomende types van *bijna raak* betreffen de vele plaatsen rond de wereld waar zendelingen gestage groei hebben ervaren, terwijl er veel grotere groei mogelijk is. In deze gevallen hebben zendelingen tientallen jaren getrouw geëvangéliseerd en kerken gesticht onder hun bevolkingsgroep. Mensen geven gehoor aan het evangelie en het Koninkrijk groeit langzaam. Terwijl kerkgroei gestaag is, is die verre van explosief. Niemand mag dit verwarren met een Kerkstichtingsbeweging. In dit model van vermeerderde kerkgroei, zijn kerkstarten niet in staat gelijke tred te houden met het cijfer van bevolkingstoename. Zijn Kerkstichtingsbewegingen mogelijk in dit soort settings? Alleen God kan dat met zekerheid zeggen, maar KSB-zendelingen opperen dat enkele fijnafstemmingsstappen gezet moeten worden om de wijzers op de schaal van een Kerkstichtingsbeweging in haar voordeel te laten uitslaan. In enkele gevallen is de draagtijd voor kerkstarten te lang. In deze gevallen zou het mogelijk kunnen zijn om de reproductiecyclus van een kerkstichting in te korten. Hier zijn enkele tips die kunnen helpen om het proces te bespoedigen:

Als je chronologische verhaalvertelling gebruikt om het evangelie te communiceren, onthoud dan dat vertellen een methode is en geen doel op zichzelf. Als methode kan het aangenomen en aangepast worden. Overweeg 5 tot 10 verhalen te gebruiken om een overzicht te creëren van de Bijbel, leidend tot een evangeliepresentatie en een oproep tot toewijding. Vervolgens kun je na de panoramapresentatie wat langer door de Bijbel heen gaan met het doel van discipelschap en toegevoegde presentaties van het evangelie. Je zou ook de chronologische verhalen wat in kunnen korten. Sommige vertellers spenderen zo'n 110 weken aan het doorwerken van de Bijbel van de schepping tot het eind der tijden. Kan dit gereduceerd worden tot het kiezen van minder verhalen of het meer frequent aanbieden van de verhalen? Misschien dat beide methodes kunnen worden ingezet. Dit kan de tijd reduceren voor een kerkstart van twee jaar tot een paar weken! Probeer op gelijke wijze een 12 weekse evangelisatie Bijbelstudie in te korten tot een 12 avonden Bijbelstudie. Heb je het door? Onthoud dat snelheid van reproductie één van de meest universele karakteristieken is van een Kerkstichtingsbeweging. Weersta de aanvaarding dat grotere snelheid gelijk staat aan verminderde kwaliteit. De notie dat

langzamer beter is, is niet noodzakelijkerwijs waar. Je kunt ook kerkgroei versnellen door de verwachtingen en kerkstichtingscapaciteiten van nieuwe gelovigen hoger in te schatten. In een Kerkstichtingsbeweging zijn discipelschapstraining en training van leiders doorgaande processen in plaats van stapsgewijze vooruitgang waar personen zich aan moeten onderwerpen voordat ze zelf met kerkstichting bezig kunnen. Onthoud dat in een Kerkstichtingsbeweging in India één nieuwe gelovige 42 kerken stichtte in één jaar tijd. Niemand die hem had verteld dat hij geestelijk te onvolwassen was voor dit gedrag! Tenslotte kunnen sommige zendelingen zich in een situatie aantreffen die geen enkel potentieel of element in zich heeft voor een Kerkstichtingsbeweging. Wat staat je dan te doen? Vele van de factoren die bijdragen tot een Kerkstichtingsbeweging of juist deze in de weg staan, vergen jaren van ontwikkeling of verandering. Net als een speelgoedbootje op een vijver: gaan we er één voor één kiezelsteentjes op leggen, dan zal die uiteindelijk te zwaar worden en zinken. Zo is het ook met Kerkstichtingsbewegingen. Werkend aan het telkens toevoegen van elementen die bijdragen tot een Kerkstichtingsbeweging en het verwijderen van hindernissen zullen op een dag leiden tot een kritieke massa die de situatie kan veranderen van een hard, droog, improductief veld in een dynamische Kerkstichtingsbeweging. Het startpunt voor deze verandering is een geestelijke vernieuwing, een gepassioneerd verlangen in het hart van elke zending om alle mensen op deze wereld te zien komen tot reddend geloof. Pas als onze visie wordt vernieuwd en we gaan hongeren naar een Kerkstichtingsbeweging, zijn we bereid om wat voor noodzakelijke actie te ondernemen om dit doel na te jagen.

HOOFDSTUK 9: EEN KSB-VISIE VOOR DE WERELD

God heeft ons laten zien dat Hij inderdaad wat aan het doen is in onze tijd onder de mensen op aarde – iets wat zo verbazingwekkend is, dat we het niet hadden kunnen geloven als we het niet met eigen ogen hadden aanschouwd (zie Hab.1:5) We noemen dit verbazingwekkende Kerkstichtingsbewegingen. Kerkstichtingsbewegingen zijn niet gelimiteerd wat betreft geografische of raciale sector of maatschappij. God heeft aangetoond dat Hij ze teweeg kan brengen onder stedelijke of plattelandsbevolking, geschoolden of analfabeten op elke continent en onder mensen van verschillende religieuze achtergrond. De universele verbintenis tussen hen is God die de wereld verzoent met Zichzelf door Christus Jezus. Bezig zijnde heeft Hij ons geroepen om medewerkers te zijn met Hem. Als wij bereidwillig zijn, kan Hij ons genadig zijn om de Kerkstichtingsbewegingen te zien groeien over de gehele wereld tijdens onze generatie. Gedurende de laatste 5 jaar zijn in niet meer dan 5 Kerkstichtingsbewegingen bijna een kwart miljoen zielen tot geloof in Jezus Christus gekomen. Stel je eens 50 Kerkstichtingsbewegingen voor – of 500! De opwinding is echter niet vanwege de aantallen, zelfs niet als we de aantallen zien in het licht van personen die tot nieuw leven komen in Christus. De grootste vreugde komt van het zending bedrijven tezamen met God en deel te nemen aan zijn verlossingsplan voor de naties – dienend als zijn instrumenten in dit ontvouwend wonder van verlossing dat zich uitbreidt onder alle mensen. Het is vanwege deze vreugde dat we doorgaan. Marathonlopers beginnen hun race gewoonlijk met groot enthousiasme. Niet lang daarna echter ondervinden velen een terugslag of vallen uit. Maar sommige lopers gaan ondanks de pijn en uitputting door. Voor deze volhouders is er geen beter vooruitzicht dan straks thuis voldaan en languit op de bank te liggen. Als ze dat inzien, gaat de polsslag sneller, wordt de pas sterker en jaagt de adrenaline door het lijf, zeker als de finish in zicht komt. Het lichaam van Christus heeft ongeveer 2000 jaar een grote race gelopen. Onderweg zijn vele gelovigen uitgeput en het spoor bijster geraakt. In plaats van door te zetten, zijn ze tevreden geworden met een trager tempo. Een groeiend aantal Christenen vandaag de dag vertonen tekenen die erop wijzen dat de bank thuis wordt ge-

haald. God stort zijn Geest uit onder de naties (zie Hand.2:17) Zij die deze Kerkstichtingsbewegingen zien als tekenen van Goddelijke interventie in de geschiedenis heroverwegen hun leven en verdubbelen hun inspanning. Simpel gezegd: als dit van God is dan willen wij er deel van uitmaken. De bank thuis bereiken zorgt voor een snellere polsslag, sterkere passen en betere voornemens.

WOORDENLIJST VAN KERKSTICHTINGSBEWEGINGEN

Celgroepen – kleine kerkgroepen van gelovigen, over het algemeen 10 tot 30 per eenheid, die tezamen komen in huizen of panden, waarbij de vijf doelen van een kerk worden vervuld en aan elkaar verbonden in een soort van gestructureerd netwerk. Vaak maakt dit netwerk deel uit van een veel grotere, enkele kerkidentiteit.

Chronologische Bijbelvertelling – een methode van evangelisatie onder mensen door te associëren met hen op een cultureel aanvaardbare manier, met gebruikmaking van de Bijbel van schepping tot de terugkeer van Christus.

Kerkstichtingsbeweging – een snelle en exponentiële toename van plaatselijke kerken die kerken stichten binnen een gegeven bevolkingsgroep of segment van de bevolking.

Eindvisie – het ultieme en overkoepelende doel van een strategie of actieplan. In een KSB-georiënteerde strategie is het de eindvisie die de relatieve waarde van elk doeleind, bedoeling en actie aangeeft en meet.

Ethos - de *esprit d'corps* of groepsgeest. In een KSB-ethos, bestaat een attitude en opinieklimaat dat gepassioneerd verlangt naar een Kerkstichtingsbeweging.

Exogeen - ontstaan buitenom een lokale omgeving; niet eigen van origine en van buitenaf.

Exponentiële groei - Groei gekarakteriseerd doordat elk deel zichzelf vermenigvuldigt. Dus $2 \times 2 = 4$ en $4 \times 4 = 16$, enz. Dit staat in contrast met gestage toename.

Vijf doelen van een kerk – 1) aanbidding, 2) evangelisatie en zending, 3) onderwijs en discipelschap, 4) bediening en 5) gemeenschap.

Huiskerken – kleine lichamen van ongeveer 10 tot 30 gelovigen die tezamen komen in huizen en panden en – in tegenstelling met celgroepen – in de regel niet georganiseerd zijn onder één paraplu of hiërarchie van gezaghebbenden.

Gestage groei – groei door optelling. Dus een aantal van tien kerken kan een paar kerken elk jaar toevoegen. Dit staat in contrast met exponentiële groei.

Inheems - gegenereerd vanuit of in staat te ontstaan vanuit een lokale samenhang. Dit staat in contrast met exogeen.

MAAV - 1) Modelleer, 2) Assisteer, 3) Aanschouw en 4) Vertrek. Het ritme van implementatie van kerkstichting die bijdraagt aan een Kerkstichtingsbeweging, zodra een zendeling een KSB modelleert, nieuwe gelovigen assisteert in het stichten van KSB-georiënteerde kerken, aanschouwt en erop toeziet dat de kerken zichzelf reproduceren en dan vertrekt om een nieuwe MAAV cyclus op te zetten.

Mentoren – een vorm van onderwijs die langzij een persoon komen omvat die je onderwijst en uitnodigt om jouw voorbeeld te volgen.

learn from your example.

PLOCH kerken – een methode van kerkstichting die kerken beschrijft die door het volgende worden gekarakteriseerd: participatie aan Bijbelstudie en aanbiddingsgroepen, luisteren naar Gods Woord, ontwikkeling van onbetaalde en meervoudig leken- of tweeberoepig kerkleiderschap en samenkomen in celgroepen of huiskerken.

Precisie-oogst – strategische plaatsing van kerkstichters in contact met zoekenden en nieuwe gelovigen die al geïdentificeerd zijn en gecultiveerd door eigen respons op massa-evangelisatie.

Responsfiltering en responsknopen – het aannemen van methodes om respons te registreren op pogingen tot massa-evangelisatie met het doel van discipelschap en kerkstichting.

RLTP (Ruraal Leiderschaps Training Programma) - een programma van training tijdens het werk voor kerkstichters en kerkleiders zoals ontwikkeld is in Cambodja, gericht op praktische, korte termijn modules van training ontworpen om studenten betrokken te laten zijn in hun bediening terwijl ze leren.

Strategisch coördinator – een zendeling die verantwoordelijkheid op zich neemt voor de ontwikkeling, het uitwerken van doelgerichte plannen en het onderhouden en initiëren van een Kerkstichtingsbeweging onder een onbereikte bevolkingsgroep of deel van de bevolking.

Subsidies – buitenlandse fondsen die ingezet worden om voorgangers te ondersteunen en andere kerkelijke werkers. Dit is over het algemeen nadelig voor een Kerkstichtingsbeweging.